

Juni 2026

Važželeahki koblingsstasjon

Konsekvensutredning friluftsliv

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

1 Sammendrag

Tiltaket er konsekvensutredet for fagtema friluftsliv i henhold til Miljødirektoratets veileder M-1941, basert på metodikken verdi – påvirkning – konsekvens.

Influensområdet er delt inn i fem delområder som er vurdert med hensyn til friluftslivets bruk, kvalitet og tilgjengelighet.

Resultater fra konsekvensutredningen:

Delområde	Verdi	Påvirkning	Konsekvens
Delområde FV01, Sandnes–Munkevassbekken	Middels	Noe forringet	Noe negativ
Delområde FV02 – Sandneselva	Stor	Ubetydelig	Ubetydelig
Delområde FV03 – Sandneselvas utløp	Stor	Ubetydelig	Ubetydelig
Delområde FV04 – Sandnes	Stor	Ubetydelig	Ubetydelig
Delområde FV05 – Vestre Sandnes:	Stor	Ubetydelig	Ubetydelig

Samlet sett domineres konsekvensbildet av få delområder med negativ påvirkning, mens øvrige delområder i hovedsak forblir uendret.

Hovedpåvirkninger

De viktigste påvirkningene er knyttet til økt visuell dominans fra kraftledninger, arealbeslag ved etablering av koblingsstasjon og redusert tilgjengelighet i deler av området.

Samlet vurdering

Samlet konsekvens vurderes til noe negativ konsekvens. Dette skyldes at to delområder får noe negativ konsekvens, mens øvrige delområder har ubetydelig konsekvens. Tiltaket er i hovedsak lokalisert i områder som allerede er påvirket av tekniske inngrep, noe som begrenser den samlede konsekvensen.

Skadereduserende tiltak:

Det legges til grunn at sentrale ferdselslinjer, herunder turstier, skiløyper og skuterløype mellom Sandnes og Munkefjord, opprettholdes i anleggsperioden gjennom midlertidige omlegginger eller tilpasninger der dette er nødvendig.

Skadereduserende tiltak er lagt til grunn som forpliktende for videre planlegging og gjennomføring av tiltaket, og bidrar til å redusere negative virkninger særlig knyttet til tilgjengelighet og bruk av friluftslivsområdene.

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

Innhold

1	Sammendrag	2
1	Innledning og formål	5
1.1	Bakgrunn for utredningsarbeidet.....	5
1.2	Mål for prosjektet/konsesjon	6
2	Beskrivelse av tiltaket	6
1.3	Prosjektavgrensning/ tiltaket	6
1.4	Influensområdet	9
1.5	Nullalternativet.....	10
3	Krav til utredningen	11
3.1	Gjeldende rammer og premisser.....	11
4	Metode	13
1.6	Kriterier for verdi	13
1.7	Kriterier for påvirkning.....	15
1.8	Kriterier for konsekvens	16
1.9	Sammenstilling av konsekvens	17
5	Kunnskapsgrunnet	18
1.10	Avgrensning av fagtema	18
1.11	Eksisterende kunnskap.....	18
1.12	Feltbefaring.....	19
1.13	Usikkerhet ved kunnskapsgrunnet	19
6	Dagens situasjon	20
1.14	Arealbruk	21
1.15	Friluftslivsområder	22
1.16	Statlig sikra friluftslivsområde	25
1.17	Ferdselslinjer	26
1.18	Fiske.....	30
1.19	Støy.....	30
7	Delområder	31
8	Virkninger Vážželeahki	32
1.20	Delområde FV01 – Sandnes - Langvatnet.....	32
1.20.1	Dagen situasjon for delområdet	32
1.20.2	Vurdering av verdi.....	33
1.20.3	Vurdering av påvirkning	34
1.20.4	Konsekvenser av tiltaket.....	35
1.21	Delområde FV02 - Sandneselva	35
1.21.1	Dagen situasjon for delområdet	35
1.21.2	Vurdering av verdi.....	36
1.21.3	Vurdering av påvirkning	37
1.21.4	Konsekvenser av tiltaket.....	37
1.22	Delområde FV03 – Sandneselvas utløp.....	37
1.22.1	Dagen situasjon for delområdet	37
1.22.2	Vurdering av verdi.....	38
1.22.3	Vurdering av påvirkning	39
1.22.4	Konsekvenser av tiltaket.....	39

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

1.23	Delområde FV04 - Sandnes	39
1.23.1	Dagen situasjon for delområdet	39
1.23.2	Vurdering av verdi.....	40
1.23.3	Vurdering av påvirkning	41
1.23.4	Konsekvenser av tiltaket.....	41
1.24	Delområde FV05 – Vestre Sandnes	42
1.24.1	Dagen situasjon for delområdet	42
1.24.2	Vurdering av verdi.....	42
1.24.3	Vurdering av påvirkning	43
1.24.4	Konsekvenser av tiltaket.....	44
9	Samlet konsekvens	44
1.25	Midlertidige virkninger	45
10	Skadereduserende tiltak	45
1.26	Skadereduserende tiltak i permanent situasjon.....	46
1.27	Skadereduserende tiltak i anleggsperioden	46
11	Usikkerhet ved utredningen.....	46
12	Referanser.....	47
13	Revisjonsbeskrivelse	49

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

1 Innledning og formål

Denne konsekvensutredningen for friluftsliv er utarbeidet som en del av konsesjonssøknad for Važželeahki koblingsstasjon.

I konsekvensutredningen av tiltaket er det tatt utgangspunkt i Miljødirektoratet sin Veileder M-1941, konsekvensutredning av klima og miljø (Miljødirektoratet, 2024). Rapporten er utarbeidet av Landskapsarkitekt Jofrid Fagnastøl og Landskapsarkitekt Johanne Trandem Næss fra COWI As

5.2 Bakgrunn for utredningsarbeidet

Statnett SF (org.nr. 962986633) er systemansvarlig nettselskap som har ansvaret for å koordinere produksjon og forbruk i kraftsystemet. Strøm kan ikke lagres, og må brukes i det øyeblikket den produseres. Derfor må det til enhver tid være balanse mellom forbruk av og tilgang til elektrisitet.

Statnett eier og driver store deler av det sentrale norske kraftnettet (transmisjonsnettet) og den norske delen av ledninger og sjøkabler til utlandet. Transmisjonsnettet er en sentral del av samfunnets infrastruktur. Det å planlegge og bygge ut nettet i takt med behov og samfunnsøkonomisk lønnsomhet er en av Statnetts hovedoppgaver. Gjennom en effektiv utvikling av nettet er målet å bidra til økt verdiskaping, legge til rette for reduserte klimagassutslipp og bevare en trygg strømforsyning. Planlegging, utbygging og drift av Statnetts anlegg skal foregå med hensyn til klima, natur og miljø, menneskerettigheter og sosialt ansvar.

Statnett eies av staten og er organisert etter Lov om statsforetak. Energidepartementet representerer staten som eier.

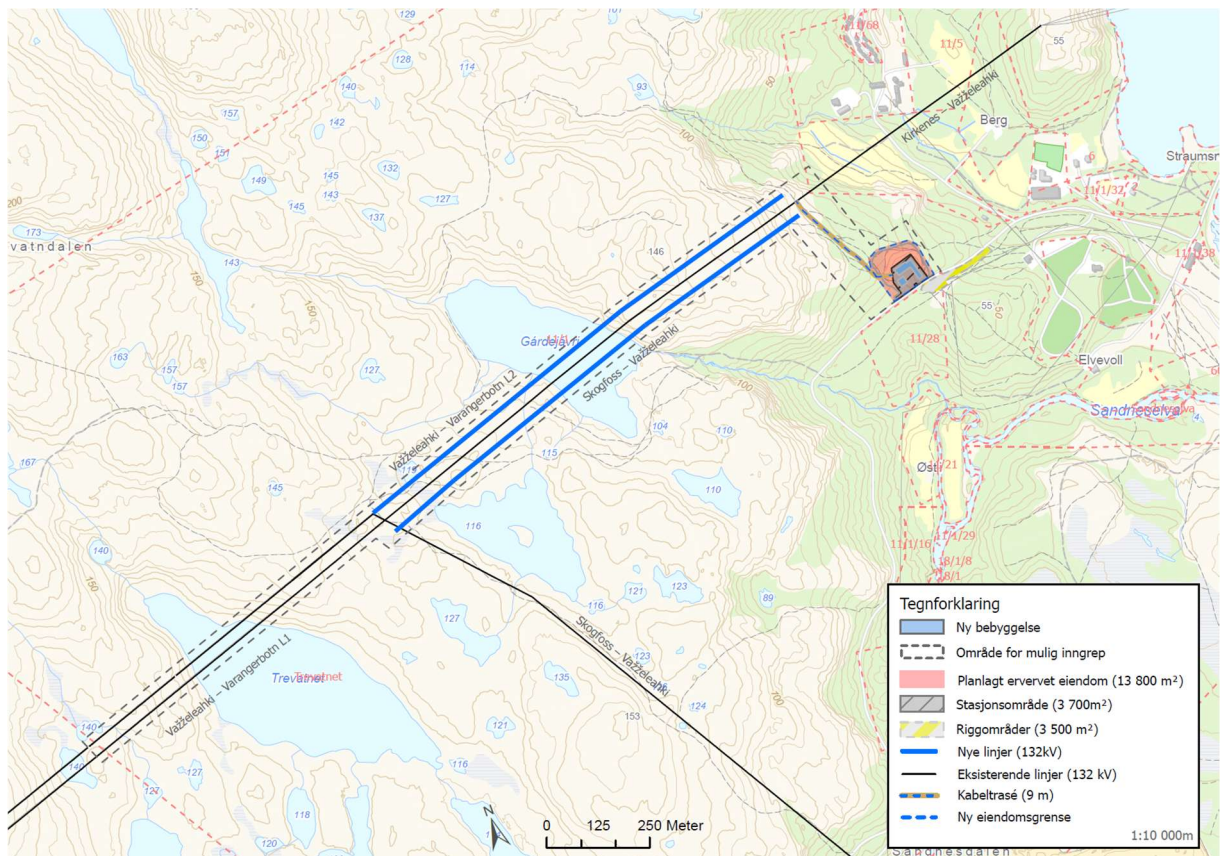
Statnett søker i henhold til energiloven § 3-1 om konsesjon for bygging og drift av følgende elektriske anlegg:

- Stasjonsbygg med 132 kV innendørs gassisolert koblingsanlegg (areal ca. 700m², høyde ca. 10 m)
- 1 stk. reaktivt kompenseringsanlegg, med luftisolert bryteranlegg.
- 132 kV kablet innføring i grøft av to ledninger (ca. 350 meter):
 - Varangerbotn–Kirkenes
 - Varangerbotn–Skogfoss
 - Lager/garasje (areal ca. 400m², høyde ca. 5m)
- Inngjerdet stasjonsområde på 3 700 m² og erverv av omtrent 13 800 m² areal

Statnett søker i henhold til energiloven § 3-1 om konsesjon for følgende tiltak på eksisterende ledningsanlegg:

- Omlegging av eksisterende 132 kV ledning Skogfoss–Varangerbotn over en strekning på ca. 1,3 km til ny Važželeahki koblingsstasjon.

Tiltaket skal konsekvensutredes i henhold til bestemmelsene i forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven.

Figur 1-1: Forslag til plassering av Važželeahki koblingsstasjon, nye linjer (blå strek) vestover fra Važželeahki koblingsstasjon og kabeltrasé for tilknytning av linjene til koblingsstasjonen.

5.2 Mål for prosjektet/konsesjon

Prosjektet skal løse forsyningssikkerhet og økt overføringskapasitet inn til Sør-Varanger. Prosjektet vil sikre kapasitet til å forsyne prognosert forbruksvekst slik at Statnett overholder sin tilknytningsplikt. Stasjonen vil også gi god forsyningssikkerhet ved feilsituasjoner, og gir et handlingsrom for fremtidige fornyelser av de gamle 132 kV ledningene samt utstrekning av transmisjonsnett. Tiltaket er i henhold til Områdeplan Nord (Statnett, 2022).

2 Beskrivelse av tiltaket

5.2 Prosjektavgrensing/ tiltaket

Omsøkt tiltak omfatter bygging av ny Važželeahki koblingsstasjon, ca.8,0 km sørvest for Kirkenes. Tiltaket inkluderer omlegging av eksisterende 132 kV linje Skogfoss–Varangerbotn, samt innsløyning av eksisterende 132 kV linje Varangerbotn–Kirkenes via nytt kabelanlegg mellom eksisterende linje og ny Važželeahki koblingsstasjon.

I forbindelse med omlegging vil eksisterende linje Varangerbotn–Skogfoss splittes i to seksjoner og nye benevnelser blir Važželeahki–Varangerbotn L2 og Skogfoss–Važželeahki.

Eksisterende linje Varangerbotn–Kirkenes vil sløyfes inn på Važželeahki stasjon og dermed deles i to seksjoner benevnt Važželeahki–Varangerbotn L1 og Kirkenes–Važželeahki.

I tillegg skal det tilrettelegges for riggområde, snølagring og parkering.

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

Važželeahki koblingsstasjon

Važželeahki ligger i Sør-Varanger kommune ca. 8.0 km sørvest for Kirkenes sentrum, i et terreng som heller nedover mot Uhcavuonna. Koblingsstasjonen planlegges i den nordlige enden av Sandnesdalen, nord for vegen, i et område som tidligere har blitt benyttet som masseuttak av sand og grus (se Figur 2-1).

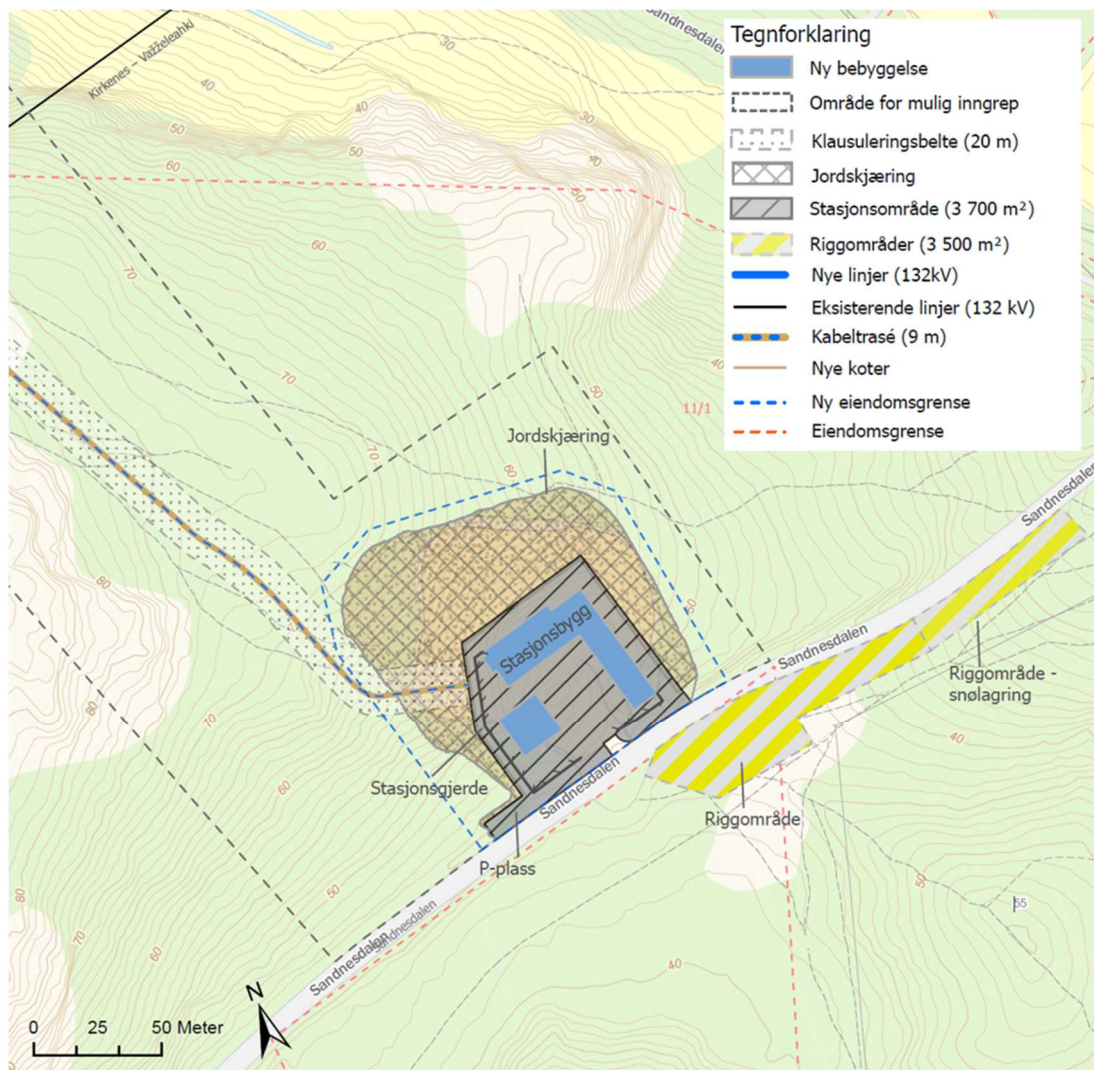
Størrelsen på inngjerdet stasjonsområde er ca. 3 700 m². Det er krav om stasjonsgjerde med minimum 3,1 m høyde rundt koblingsstasjonene og det planlegges for en 3 m bred inspeksjonstrasé rundt gjerdet. Terrenget rundt tomten må tilpasses, og det vil bli en jordskjæring rundt tomten som vil gå utover det eksisterende masseuttaket (jf. **Error! Reference source not found.**). Totalt areal for ny stasjonstomt vil utgjøre ca. 13 800 m².

Det vil bli etablert to bygninger på stasjonsområdet, stasjonsbygg og lager/garasje. Stasjonsbygget vil ha en grunnflate på ca. 700 m² og høyde er ca. 10 m. Tak blir av asfaltbasert belegg og huset bygges i tråd med Statnetts standard. Lager/garasje vil få en grunnflate på ca. 370 m² og høyde blir ca. 5 m. Lager/garasje oppføres i prefabrikkert betong og tak blir av asfaltbasert belegg.

Luftkjølt reaktivt kompenseringssystem etableres utendørs på platting. Grunnflate på konstruksjonen er ca. 300 m², og det etableres 1,2 m betongmur, med 1,8 meter sikkerhetsgjerde, for en total høyde på 3 m rundt anlegget. Det vil bli etablert en kraftspenningstransformator for forsyning til anlegg i koblingsstasjonen

Kabelgrøft

Fra de to kabelendemastene ved Važželeahki vil det bli etablert jordkabelanlegg mellom luftlinje og stasjonen. Kabeltraseen blir på om lag 9 meter, som vist i illustrasjonen nedenfor. I tillegg legges det et klausuleringsbelte over kabeltraseen slik at den totale bredden blir 20 meter.

Figur 2-1: Planlagt plassering av Važželeahki koblingsstasjon og kabeltrasé fra koblingsstasjon til endemastene.

132 kV ledninger

Dagens luftledning mellom Kirkenes og Varangerbotn vil forbli uendret, utenom endring som følge av overgang til kabel for innsløyfing på nye Važželeahki koblingsstasjon. Ved koblingsstasjonen vil det etableres to kabelendemaster.

I dag går det en 132 kV ledning mellom Skogfoss og Varangerbotn. Dagens ledning kommer fra Skogfoss i sør og går langs med Uhcavuonna før den svinger vestover, og krysser ledningen Kirkenes–Varangerbotn i nærheten av Čoavvejávri/Trevatnet. Fra ledningskryss vil ledningen forlenges mot Važželeahki i parallell med Kirkenes–Varangerbotn på nordsiden og sydsiden av eksisterende ledning. På nordsiden vil ledningen forlenges fra eksisterende forankringsmast 241, mens på sydsiden etableres det ny forankringsmast. De to nye ledningene avsluttes i hver sin kabelendemast ved Važželeahki. De nye linjene inn mot Važželeahki blir etablert med innføringsvern (topplinjer). Avstanden fra ledningskryss til kabelendemastene er ca. 1270 meter.

Etter tiltaket vil det til sammen være 3 stk. 132 kV ledninger i parallell fra ledningskryss ved Čoavvejávri/Trevatnet til kabelendemastene nord for Važželeahki stasjon.

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

Den samla bredden for de tre linjene blir omtrent 70 meter, med skogryddingsbelte på 10 meter til hver side (totalt 90 m). Høyden på mastene vil være noe varierende etter hvor de plasseres i terrenget, men vil være mellom ca. 17-23 m. Mastene er planlagt å være i trevirke, tilsvarende eksisterende master i området. Utfra plassering og funksjon vil mastene ha noe ulik utforming med tanke på avstivning etc., men det legges opp til to hovedtyper av mastene. Utformingen vil være ganske lik mastene i linja Varangerbotn-Skogfoss.

Riggområder

Det planlegges et midlertidig riggområde og område for snølagring på sørsiden av veien Sandnesdalen (se **Error! Reference source not found.**). Riggområdet har en størrelse på ca. 3,5 daa. Etter gjennomført anleggsarbeid vil riggområdet tilbakeføres til nåværende stand, så langt det lar seg gjøre.

Masselagring

Važželeahki stasjon etableres i forbindelse med et nedlagt grustak, og overskuddsmasser fra prosjektet skal i den grad det er mulig gjenbrukes, gjenvinnes eller brukes i andre prosjekt. Overskuddsmasser produsert av prosjektet planlegges transportert av entreprenør til deres øvrige prosjekter, eller permanente deponi.

Midlertidig bygge- og anleggsområde

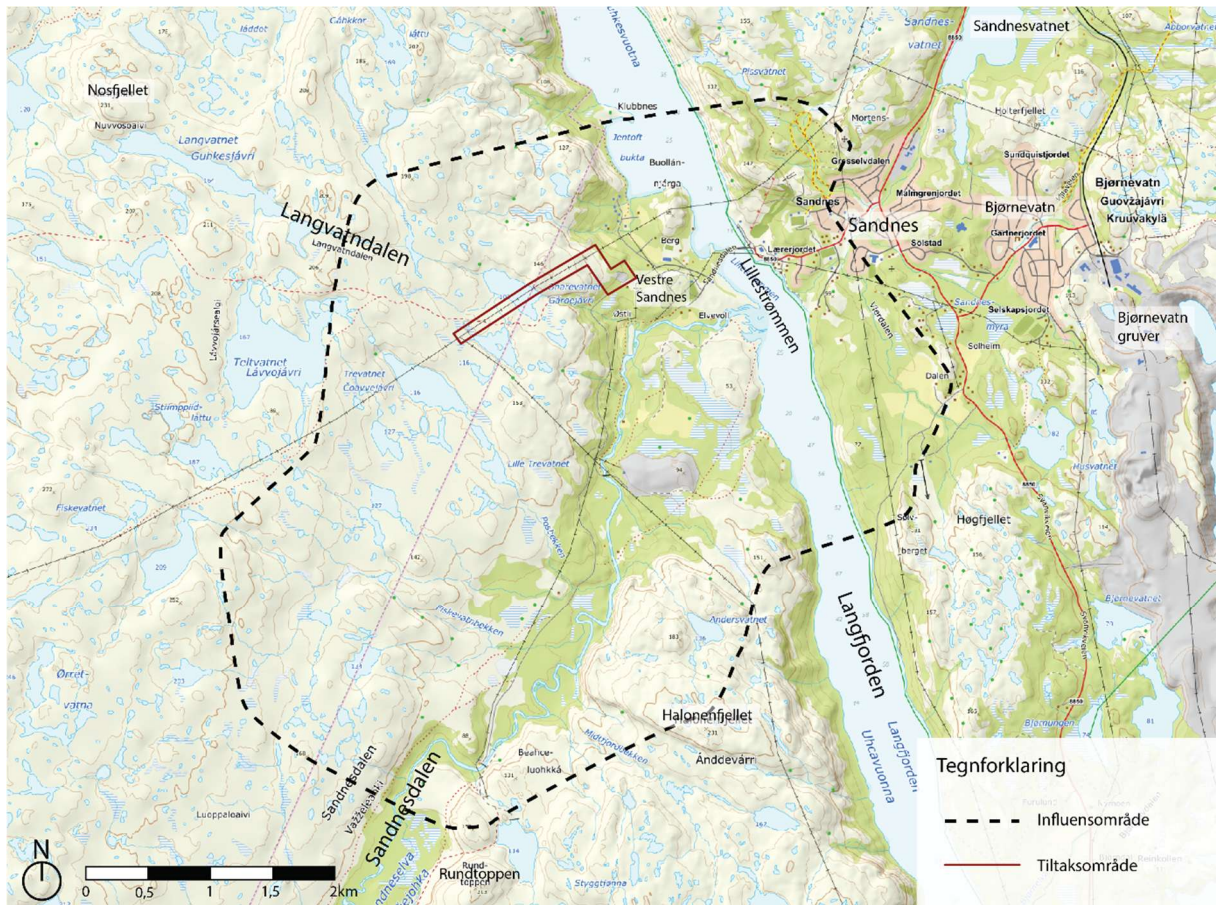
I situasjonsplanen for tiltakene (se Figur 2-1), er det vist områder for mulige inngrep med stiplet linje, i tillegg til midlertidig riggområde. Områdene for mulig inngrep vil kunne brukes i forbindelse med anleggsperioden til anleggsarbeid, anleggsveier, midlertidig lagring osv.

Dersom det er mulig legges det opp til å kjøre ut mastene med tråkkemaskin vinterstid, for å redusere inngrep i anleggsperioden.

5.2 Influensområdet

Influensområdet er områder som kan bli påvirket av tiltaket, enten midlertidig eller permanent. For friluftsliv vil både områder som blir direkte berørt og de som får en visuell påvirkning av et slikt omfang at attraktiviteten til området endres, tas med i influensområdet.

For denne konsekvensutredningen er det ved avgrensning av influensområdet vurdert om den visuelle påvirkningen er av et slikt omfang at det vil kunne påvirke bruken av friluftslivsområdene. Topografien i området gir synlighet over store avstander, men ikke nødvendigvis i en grad som vil redusere attraktiviteten for friluftslivsområder som ligger i stor avstand fra tiltakene. Tiltakene ligger ikke i urørt natur, men i tilknytning til områder som allerede er preget av tekniske inngrep i større eller mindre grad. Det er derfor valgt et influensområde som er noe avgrenset i forhold til synlighet. Lange turruter blir omtalt og vurdert, men influensområdet tar ikke alltid med seg hele ruten.

Figur 2-2: Influensområde for tiltakene knyttet til Važželeahki koblingsstasjon

5.2 Nullalternativet

“Nullalternativet” er et uttrykk for den situasjonen der et planlagt tiltak ikke blir gjennomført. Nullalternativet er et sammenligningsgrunnlag for vurderingen av konsekvenser. Det betyr at referansesituasjonen per definisjon har ingen konsekvenser.

I denne utredningen vil nullalternativet være dagens situasjon. Det er ingen vedtatte reguleringsplaner innenfor tiltaksområdene.

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

3 Krav til utredningen

3.1 Gjeldende rammer og premisser

FN's bærekraftsmål:

- Mål 3. God helse og livskvalitet
- Mål 11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Mål 15. Livet på land

Statlige føringer:

- St.meld. 18, 2015-2016 «Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livs-kvalitet», oktober 2016 (Klima- og miljødepartementet, 2016).
- Handlingsplan for friluftsliv, 2018 (Klima- og miljødepartementet, 2018).
- Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029 (Departementene, 2020).
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planlegging (RPR for barn og planlegging, 1995).
- Plan- og bygningsloven (Plan- og bygningsloven, 2008).
- Friluftsløven (Friluftsløven, 1957).
- Naturmangfoldloven (Lov om forvaltning av naturens mangfold) (Naturmangfoldloven, 2009).
- Kulturminneloven (Kulturminneloven, 1978).
- Viltloven (Viltloven, 1981)
- Motorferdselloven (Motorferdselloven, 1977)

Interkommunale planer under utarbeiding

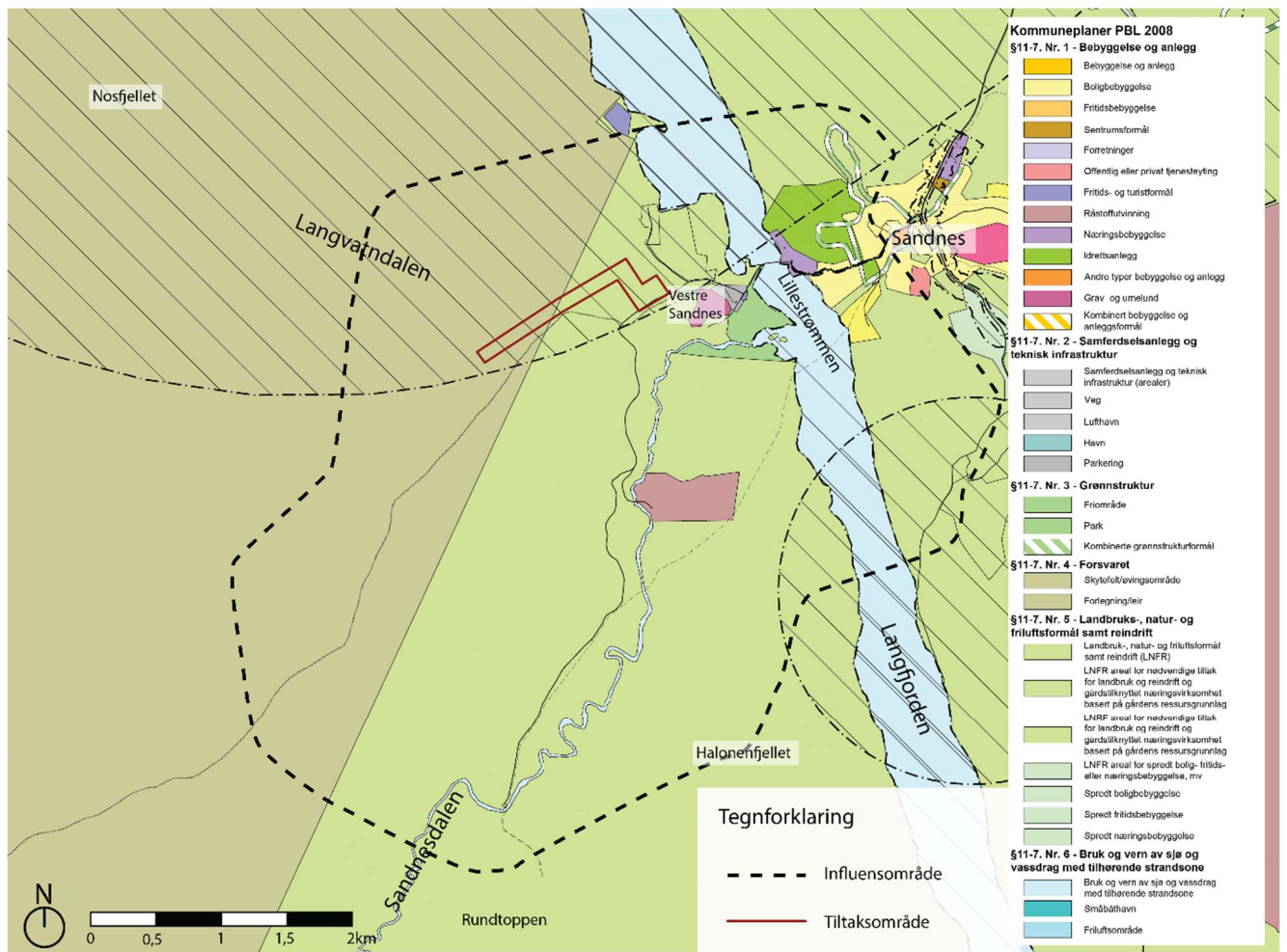
- Kystsonerplan for Varanger (Sør-Varanger kommune, 2024c)

Kommunale planer

- Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026, vedtatt 29.10.14 (Sør-Varanger kommune, 2024a)
- Kommuneplanens arealdel 2018-2030, PlanID 2004105, vedtatt 14.02.2018 (Sør-Varanger kommune, 2024b)

Važželeahki

Ved Važželeahki ligger det meste av arealet som LNFR-område i kommuneplanens arealdel, (jf. Figur 3-1). Det ligger et «skytefelt/øvingsområde FSØ1» i vest og et «Råstoffområde» i sør. I nord ligger det en høyderestriksjonssone.

Figur 3-1: Illustrasjonen viser utdrag fra kommuneplanens arealdel. Kilde: (Kommunekart, 2024)

- Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2018-2028, vedtatt 31.10.2018

Kommunale planer under utarbeiding

- Kommuneplanens samfunnsdel 2026-2038

Reguleringsplaner

- Forenklet reguleringsplan for Sandnesdalen, planID 5605_1983100, vedtatt 13.17.1983

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

4 Metode

Konsekvensutredninger har til hensikt å belyse hvilke vesentlige virkninger et tiltak kan forventes å ha i forhold til tema innenfor miljø og samfunn. Videre skal en konsekvensutredning ta for seg skadereduserende tiltak for eventuelle negative konsekvenser som framkommer.

Metodikk for vurdering av virkninger og konsekvenser av tiltaket vil være følgende punkter:

- Informasjonsinnhenting og beskrivelse av dagens situasjon.
- Inndeling i og verdivurdering av delområder.
- Beskrivelse og vurdering av tiltakets påvirkning og konsekvens.
- Sammenstilling av konsekvens for alle delområdene
- Beskrivelse av tiltak som reduserer eventuell negativ virkning av tiltaket (skadereduserende tiltak).

I konsekvensutredningen av dette tiltaket er det tatt utgangspunkt i Veileder M-1941, konsekvensutredning av klima og miljø (Miljødirektoratet, 2024).

Friluftsliv er i Miljødirektoratet sin håndbok M-1941 (Miljødirektoratet, 2024), definert som: «..opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse.» Fagtemaet friluftsliv omfatter:

- Alle områder som har betydning for allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv.
- Områder for ferdsel og opphold i grøntområder inne i byer og tettsteder, som for eksempel parker og andre grønne strukturer.
- Områder i byen som gatealléer og grønne havnepromenader.

I utgangspunktet regnes ikke opparbeidede områder som gater, torg, allmenninger og promenader som friluftslivsområder. Skillet mellom friluftsliv og rekreasjon i grå areal i byer og tettsted kan imidlertid være glidende. Friluftsliv er også en viktig økosystemtjeneste som bidrar til kunnskap og opplevelse.

Med verdi menes en vurdering av hvor verdifullt et delområde er, sett i et nasjonalt perspektiv. Delområdene vurderes etter et sett kriterier gitt i Miljødirektoratets veileder M-1941 (Miljødirektoratet, 2024), jf. Tabell 4-1.

Tabell 4-1: Verditabell for friluftsliv. Kilde: Miljødirektoratets veileder, M-1941

Verdikriterier	Uten betydning for KU	Noe	Middels	Stor	Svært stor
Bruker-frekvens	Ikke nevneverdig bruk	Brukes av noen	Brukes av flere, ofte med innslag av regionale brukere	Brukes av mange Flere regionale brukere	Brukes av svært mange Nasjonale brukere
Kvalitet	Få eller ingen opplevelses-kvaliteter Har i liten grad en funksjon som adkomstzone eller sammenheng	Noen natur- eller kulturhistoriske opplevelses-kvaliteter Har begrenset funksjon som adkomstzone/sammenheng Begrenset størrelse/utstrekning	Flere natur- eller kulturhistoriske opplevelses-kvaliteter Har i noen grad en funksjon som adkomstzone eller sammenheng Noe tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Tilstrekkelig utstrekning for å utøve de ønskede aktivitetene	Mange natur- eller kulturhistoriske opplevelses-kvaliteter Har en viktig funksjon (sammenheng/adkomst/parkering) Godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til Godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Stor nok utstrekning for å utøve de ønskede aktivitetene	Svært mange natur- eller kulturhistoriske opplevelses-kvaliteter Har en svært viktig funksjon (sammenheng/adkomst/parkering) Spesielt godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til Svært godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Svært stor utstrekning
Betydning	Har ikke symbolverdi Ikke brukt/egnet i undervisnings-sammenheng	Har noe symbolverdi i lokal sammenheng I liten grad brukt/egnet i undervisnings-sammenheng Brukes av personer i nærområdet/bydelen	Har en spesiell symbolverdi i regional sammenheng Egnet/noe brukt i undervisnings-sammenheng Brukes av personer fra hele kommunen	Har en spesiell symbolverdi i regional/nasjonal sammenheng Godt egnet/mye brukt i undervisnings-sammenheng Brukes av personer fra regionen	Har en spesiell symbolverdi i nasjonal sammenheng Svært godt egnet/svært mye brukt i undervisnings-sammenheng Brukes av personer fra hele Norge
Bymarker					Alltid svært stor verdi

Skalaen for vurdering av verdi er fem-delt, og fremgår av figuren under.

Figur 4-1: Skala for vurdering av verdi. (Kilde: Miljødirektoratets veileder, M-1941)

4.2 Kriterier for påvirkning

Påvirkning er en vurdering av hvordan et område påvirkes som følge av det definerte tiltaket, og vurderes i forhold til 0-alternativet. I Miljødirektoratets veileder M-1941 (Miljødirektoratet, 2024) er det presentert en tabell som beskriver ulike grader av påvirkning, jf. Tabell 4-2.

Påvirkning i anleggsperioden inngår ikke i vurdering av påvirkning, men er beskrevet separat som midlertidig påvirkning.

Tabell 4-2: Påvirkningstabell for friluftsliv. (Kilde: Miljødirektoratets veileder, M-1941)

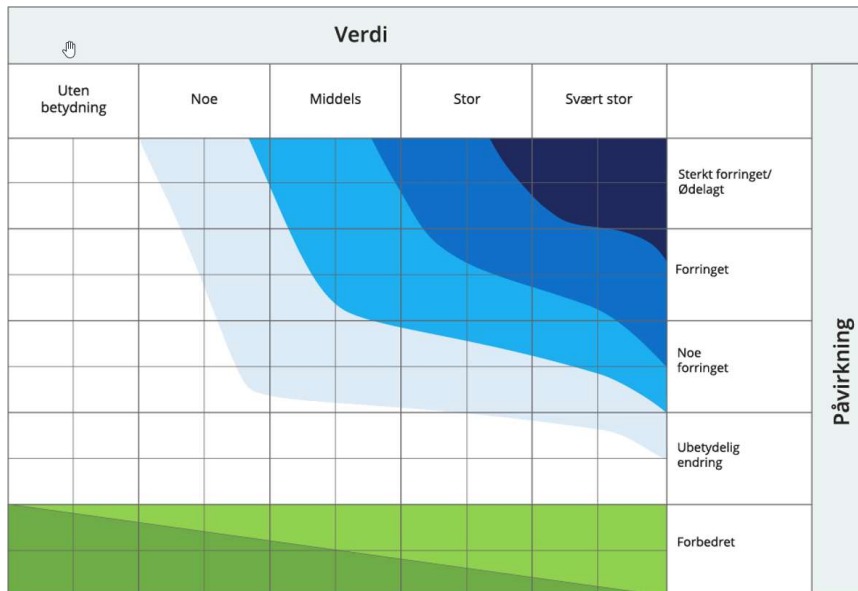
	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Endring i attraktivitet	Området blir utvidet og/eller får positive fysiske/visuelle endringer	Ingen eller liten reduksjon i attraktivitet	Redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Svært redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Områder mister sin attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning
Arealbeslag	Ingen reduksjon i areal	Ingen eller liten reduksjon i areal	Arealbeslag eller fysiske endringer som reduserer området	Arealbeslag eller en fysisk endring som i stor grad reduserer området	Friluftsområdet bygges ned og forsvinner
Tilgjengelighet	Bedre tilgjengelighet: bedre adkomst og/eller eksisterende barrierer/stengsler blir fjernet	Ingen eller lite redusert tilgjengelighet	Noe redusert tilgjengelighet: vanskeligere adkomst til området, stengsler og/eller barrierer	Svært redusert tilgjengelighet: flere adkomstmuligheter til området blir fjernet. Flere barrierer og/eller stengsler etableres i eller ved området	Området blir utilgjengelig. Barrierer, stengsler i eller ved området gjør området utilgjengelig for bruk. Adkomstmuligheter fjernes
Forurensning	Redusert forurensning (støy, støv, avrenning)	Ingen eller liten økning i forurensning (støy, støv, avrenning)	Noe økt forurensning (støy, støv, avrenning)	Økt forurensning (støy, støv, avrenning)	Vesentlig økt forurensning (støy, støv, avrenning)
Funksjon	Funksjon opprettholdes og underbygges	Funksjon uendret	Funksjon endres stor	Redusert funksjon	Dagens funksjon forsvinner
Friluftslivets ferdselsårer	Ferdselsårer forbedres	Ingen eller liten omlegging av ferdselsårer	Ferdselsårer blir lengre (noe omveg)	Ferdselsårer blir vesentlig lenger (omveg)	Ferdselsårer blir brutt

Figur 4-2: Vurdering av påvirkningsgrad gjøres ved bruk av skyvelinjal. (Kilde: Miljødirektoratets veileder, M-1941)

4.3 Kriterier for konsekvens

Konsekvenser er de fordeler og ulemper et tiltak medfører i forhold til 0-alternativet. Konsekvens for et område eller et tema framkommer ved å sammenholde vurderingene av verdi og påvirkning i henhold til konsekvensvifta under. I vifta utgjør verdiskalaen x-aksen, og vurdering av påvirkning finnes på y-aksen.

Figur 4-3: Konsekvensvifte (Kilde: Miljødirektoratets veileder, M-1941)

Tabell 4-3: Forklaring på fargene i konsekvensvifta for delområder (Kilde: Miljødirektoratets veileder, M-1941)

Konsekvensgrad for delområder	Forklaring
Svært stor negativ konsekvens (4-)	Den mest alvorlige konsekvensgraden som kan oppnås for delområdet. Brukes kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
Stor negativ konsekvens (3-)	Stor konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Middels negativ konsekvens (2-)	Middels negativ konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Noe negativ konsekvens (1-)	Noe negativ konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Ubetydelig konsekvens (0)	Ingen eller ubetydelig konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Noe/middels positiv konsekvens (1/2+)	Noe/middels positiv konsekvensgrad for delområdet ihht. konsekvensviften.
Stor/svært stor positiv konsekvens (3/4+)	Stor/Svært stor positiv konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften. Brukes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

4.4 Sammenstilling av konsekvens

Etter at konsekvens for hvert delområde er utredet blir det utført en samlet konsekvensutredning av utbyggingsalternativet.

Skalaen og kriteriene for vurdering og fastsetting av samlet konsekvens for friluftsliv går frem av Tabell 4-4.

Tabell 4-4: Kriterier for vurdering av samlet konsekvens for friluftsliv

Konsekvensgrad for samlet konsekvens	Kriterier for vurdering av samlet konsekvens
Kritisk negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører kritisk skade på friluftslivet innenfor influensområdet. Brukes kun for områder som er gitt stor eller svært stor verdi. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med svært stor negativ konsekvens (4 -)
Svært stor negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt viktig friluftsliv. Brukes kun for områder som er gitt stor eller svært stor verdi. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med stor negativ konsekvens (3 -). Ett eller flere delområder har svært stor negativ konsekvens (4 -)
Stor negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører stor negativ konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med middels negativ konsekvens (2 -). Flere delområder med stor negativ konsekvens (3 -). Ett delområde kan ha svært stor negativ konsekvens (4 -).
Middels negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører middels negativ konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med noe negativ konsekvens (1 -). Flere delområder med middels negativ konsekvens (2 -). Ett par delområder kan ha stor negativ konsekvens (3 -). Ingen delområder med svært stor negativ konsekvens (4 -).
Noe negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører noe negativ konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet. Lite konflikt med friluftsliv innenfor influensområdet. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med noe negativ (1 -) eller ubetydelig (0) konsekvens. Et par delområder kan ha middels negativ konsekvens (2 -). Ingen delområder med svært stor (4 -) eller stor (3 -) negativ konsekvens.
Ubetydelig konsekvens	Planen/tiltaket vil ikke medføre vesentlige endringer for friluftslivet i influensområdet. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med ubetydelig konsekvens (0). Ett delområde kan ha noe negativ konsekvens (1 -). Ingen delområder med svært stor (4 -), stor (3 -) eller middels (2 -) negativ konsekvens
Positiv konsekvens	Benytttes der delområder som er gitt ubetydelig eller noe verdi får noe eller betydelig verdiøkning som følge av tiltaket. Planen/tiltaket er en forbedring for friluftslivet. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med noe (1 +) eller middels (2 +) positiv konsekvens. Ingen områder med svært stor (4 -), stor (3 -) eller middels (2 -) konsekvens. Delområder med noe negativ konsekvens (1 -) oppveies klart av områdene med noe (1 +) eller middels (2 +) positiv konsekvens.
Stor positiv konsekvens	Benytttes der områder som er gitt ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket. Planen/tiltaket er en stor forbedring for friluftslivet. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med stor (3 +) eller svært stor (4 +) positiv konsekvens. Ingen områder med svært stor (4 -), stor (3 -) eller middels (2 -) konsekvens. Delområder med noe negative konsekvens (1 -) oppveies klart av områdene med stor (3 +) eller svært stor (4 +) positiv konsekvens.

Ved vurdering av konsekvens er det lagt vekt på i hvilken grad tiltaket påvirker tilgjengelighet og bruk av friluftslivsområdene. For områder der eksisterende ferdselslinjer blir berørt, er det vurdert om det finnes alternative traseer eller om slike kan etableres. Dersom ferdsel kan opprettholdes gjennom eksisterende eller nye traseer, vil dette bidra til å redusere tiltakets samlede konsekvens. Effekten av slike avbøtende forhold inngår i vurderingen av påvirkning og samlet konsekvens.

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

5 Kunnskapsgrunnet

5.1 Avgrensning av fagtema

I henhold til Miljødirektoratet sin veileder M-1941 (Miljødirektoratet, 2024) er avgrensning av fagtema friluftsliv mot andre fagtema definert som følgende:

- Støy i tilknytning til friluftsliv vurderes med hensyn til hvordan tiltaket kan påvirke lyd miljøet og opplevelseskvalitetene i friluftslivsområder innenfor influensområdet, sammenlignet med dagens situasjon (0-alternativet). Vurderingen omfatter både eksisterende støynivå og eventuelle endringer som følge av tiltaket.
- Landskap – «Fagtemaet landskap inneholder naturlandskap og kulturlandskap, som ofte vil inneholde stier og større eller mindre friluftslivsområder. Friluftslivsområdene og stienes betydning for friluftsliv slik som bruksverdi, kvaliteter, tilrettelegging med mer verdsettes under tema friluftsliv.»
- Kulturmiljø – «Utredning for friluftsliv skal kun omtale og verdsette kulturminner eller kulturmiljø som en opplevelseskvalitet. De historiske verdiene hører hjemme under kulturmiljø.»
- Barn- og unge - Barn- og unges bruk av et friluftslivsområde omtales i tema friluftsliv. Det samme gjelder hvis et friluftslivsområde er spesielt tilpasset barn og unge.

Friluftsliv som del av næringsvirksomhet er ikke omtalt i denne fagrapporten. I området Važželeahki er det næring som benytter friluftslivsområdene gjennom sin virksomhet. Det organiserte friluftslivet blir omtalt i denne fagrapporten.

5.2 Eksisterende kunnskap

For konsekvensutredningen er det tatt utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon og kunnskap i offentlige databaser. Det er brukt datakilder som kart, ortofoto, overordna planer og føringer, kommunale planer og temaplaner. Informasjon fra andre kartløsninger og bildetjenester er også benyttet som informasjonskilder. Det er innhentet data om friluftslivsområder, turruter, skiløyper og stier.

Liste over kilder som er benyttet:

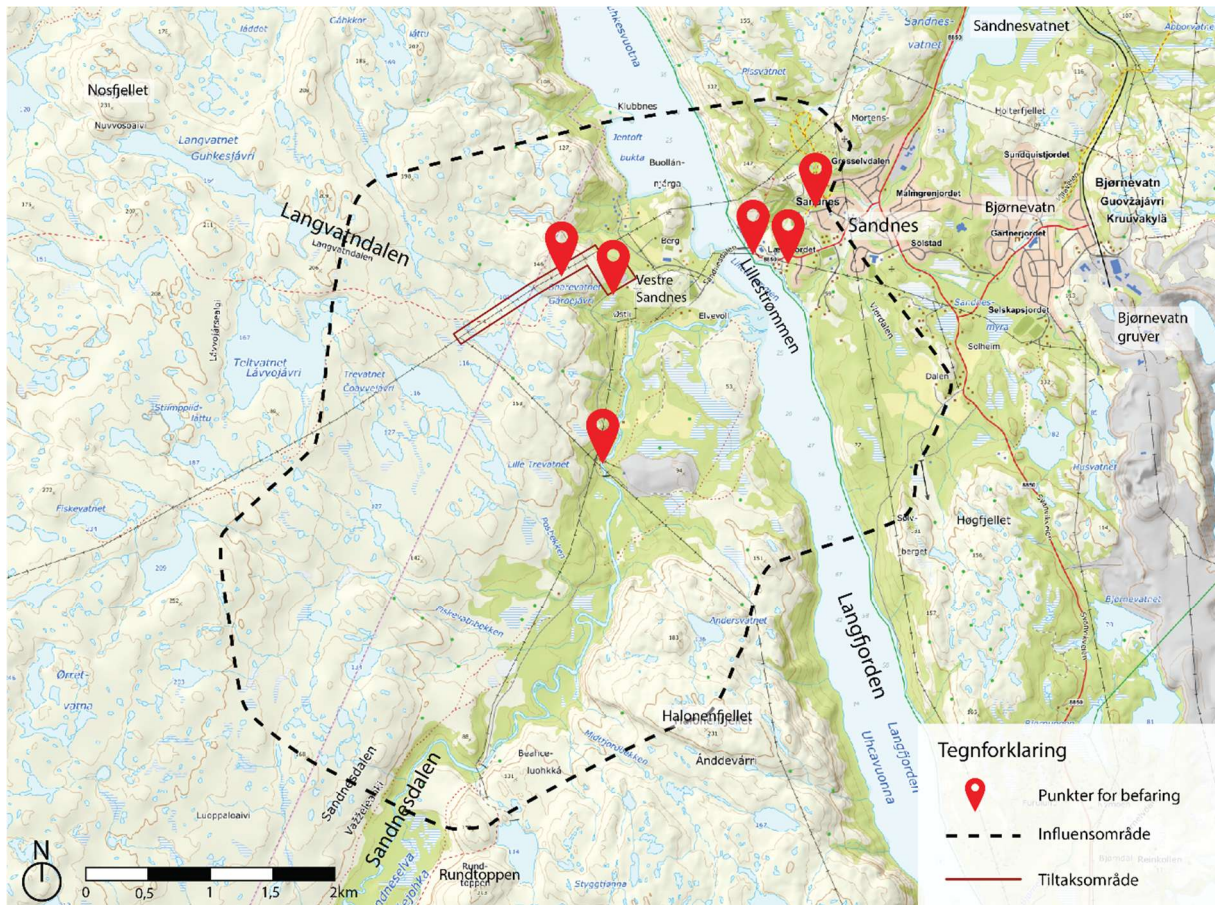
- NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat, 2024)
- Miljødirektoratets Naturbase kart (Miljødirektoratet, 2024)
- NIBIO's database Kilden (NIBIO, 2024)
- Kommunekart (Kommunekart, 2024)
- Google Maps og Google Street view (Google maps, 2024)
- Strava (Strava, 2024)
- mtbmap.no (Norwegian Mountainbike Map, 2024)
- UT.no (Den norske turistforeningen, 2024)

Det ble utført kartlegging og verdifastsetting av friluftslivsområder i tråd med Miljødirektoratets veileder M98-2013 (Miljødirektoratet, 2013) i Sør-Varanger kommune i 2017. De kartlagte områdene kommer frem bl.a. i Miljødirektoratets Naturbase kart (Miljødirektoratet, 2024).

Informasjon om ferdselslinjer, stier, skiløyper og skuterløyper er innhentet fra offentlige kartdatabaser, supplert med feltbefaring og bruk av digitale kilder som viser faktisk bruk av området. Eksisterende og potensielle alternative traseer er vurdert som del av kunnskapsgrunnet for å kunne vurdere tiltakets påvirkning på tilgjengelighet og bruk.

5.3 Feltbefaring

Det ble foretatt befaring i tiltaksområdene 23.10.2024, av landskapsarkitekt Jofrid Fagnastøl og landskapsarkitekt Ingvild Foldøy Grutle. I forberedelsene til befaringen ble det hentet inn kunnskapsgrunnlag for området fra ulike kilder, jf. kap. 5.2. for å finne ut hvilke områder som burde befares, utover selve tiltaksområdene. På befaringen ble det prioritert å få inntrykk av synlighet av tiltaket fra ulike standpunkt og bruk av friluftslivsområdene.

Figur 5-1: Punkter hvor befaring ble gjennomført. Områdene langs veien mellom standpunktene ble også befart. Kilde: (NIBIO, u.d.) med egne påtegninger.

5.4 Usikkerhet ved kunnskapsgrunnlaget

Hovedtiltakene og plasseringen av disse ligger til grunn for vurderingene som er gjort i konsekvensutredningen. Tiltakene for prosjektet var imidlertid ikke endelig prosjektert på det tidspunktet som konsekvensutredningen ble utarbeidet, så justering av plassering og utforming av tiltaket innenfor rammene i konsesjonssøknaden, kan ha forekommet etter at tiltaket ble konsekvensutredet.

Det var ikke utført støyvurderinger for tiltakene på det tidspunktet som konsekvensutredningen ble utarbeidet. Det er dermed knyttet usikkerhet til om tiltakene kan påvirke lyd miljøet i friluftslivsområdene innenfor influensområdet.

En utfordring ved analyser av friluftsliv er at det er lite formalisert kvalitetssikret kunnskap knyttet til temaet. Dette gir usikkerhet knyttet til verdi- og påvirkningsvurderinger, der det gjerne må kompenseres med lokalkunnskap og befaring. Denne usikkerheten blir forsterket ved at friluftslivsverdier ofte er sterkt personlige, noe som gjør at kunnskapsgrunnlaget kan

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

farges av formidleren av denne kunnskapen. Dette gir også usikkerhet knyttet til vurderingskriteriet bruksintensitet. Det er sjeldent at bruken av et friluftsområde blir registrert i form av tall på brukere. Derfor må indikatorer på bruk benyttes for å estimere intensiteten.

Det er knyttet noe usikkerhet til bruken av friluftslivsområdene ved Važželeahki-området, i forhold til hvor mye av bruken som er knyttet til organisert næringsvirksomhet og hvor mye som er uorganisert bruk.

6 Dagens situasjon

Važželeahki

Tiltaksområdet ligger ved starten av Sandnesdalen, der Sandneselva ligger inntil fjellplatået i vest, med Langfjorden i øst og et lavereliggende terrassert slettelandskap mellom fjellplatået og fjorden i øst. Fjellplatået vest for Sandnesdalen er preget av bart fjell, lyng, vatn og litt kratt innimellom. Det er noen tekniske installasjoner i form av master i området, og det er spor av at området blir brukt, med flere små og større stier.

Området er ikke tettbygd, men det ligger næringsbygninger i nærheten av området langs fjorden, og Sandnes kirkegård ligger bl.a. øst for tiltaksområdet.

Figur 6-1: Bilde tatt fra fjellplatået vest for Sandnesdalen, mot sørøst. På bildet ser man slettelandskapet som strekker seg mellom fjorden til venstre og til fjellrekken i sør.

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

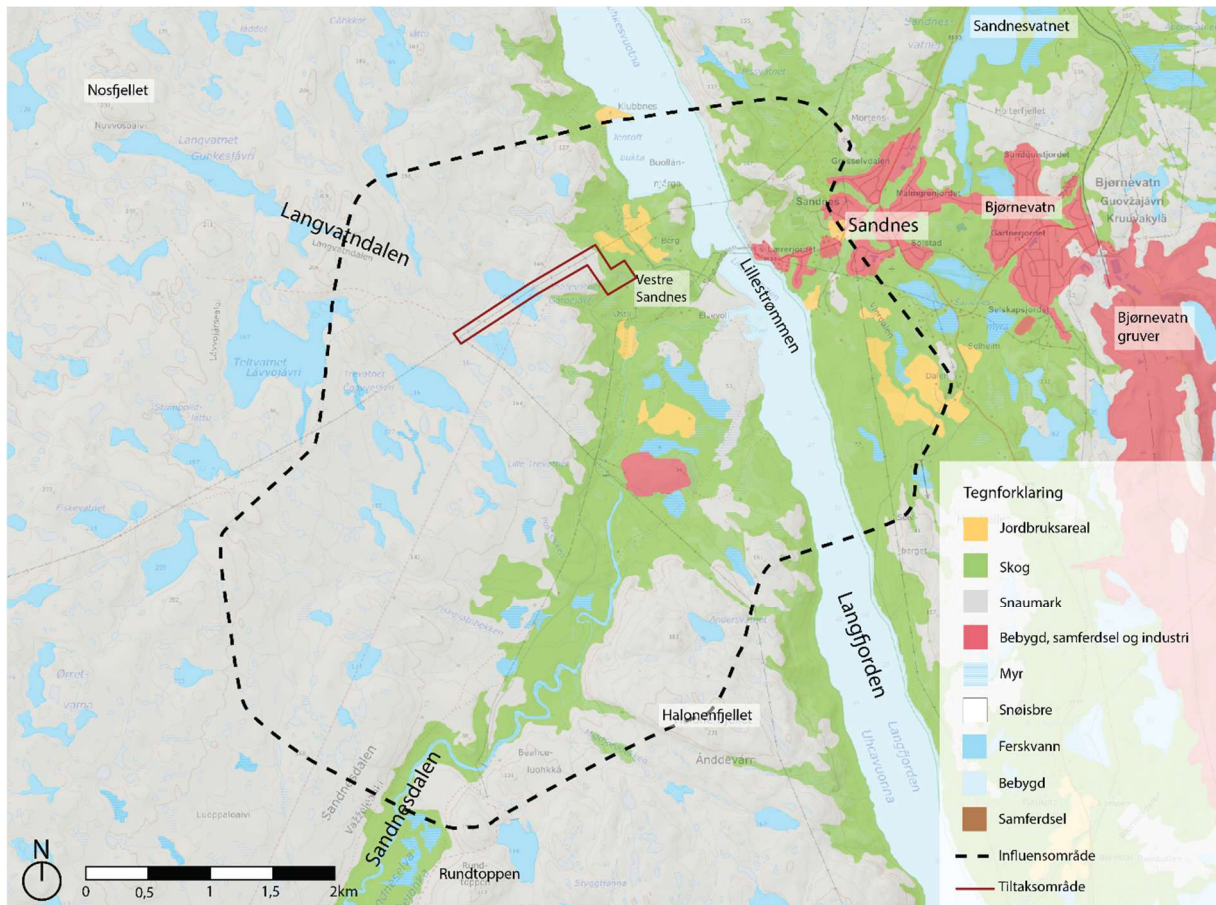
Figur 6-2: Bildet er tatt mot vest og man ser Gárdejávri midt i bildet, med tydelige stier/veger innover landskapet. (Kilde: COWI)

Figur 6-3: Bildet tatt mot nordvest. (Kilde: COWI)

6.1 Arealbruk

For området ved Važželeahki er arealbruken i influensområdet preget av snaumark og vatn i vest. I midten av, og nordøst i, influensområdet er det mer variert arealbruk, med en del skog, noe bebyggt areal, jordbruksareal og noe myr og vatn.

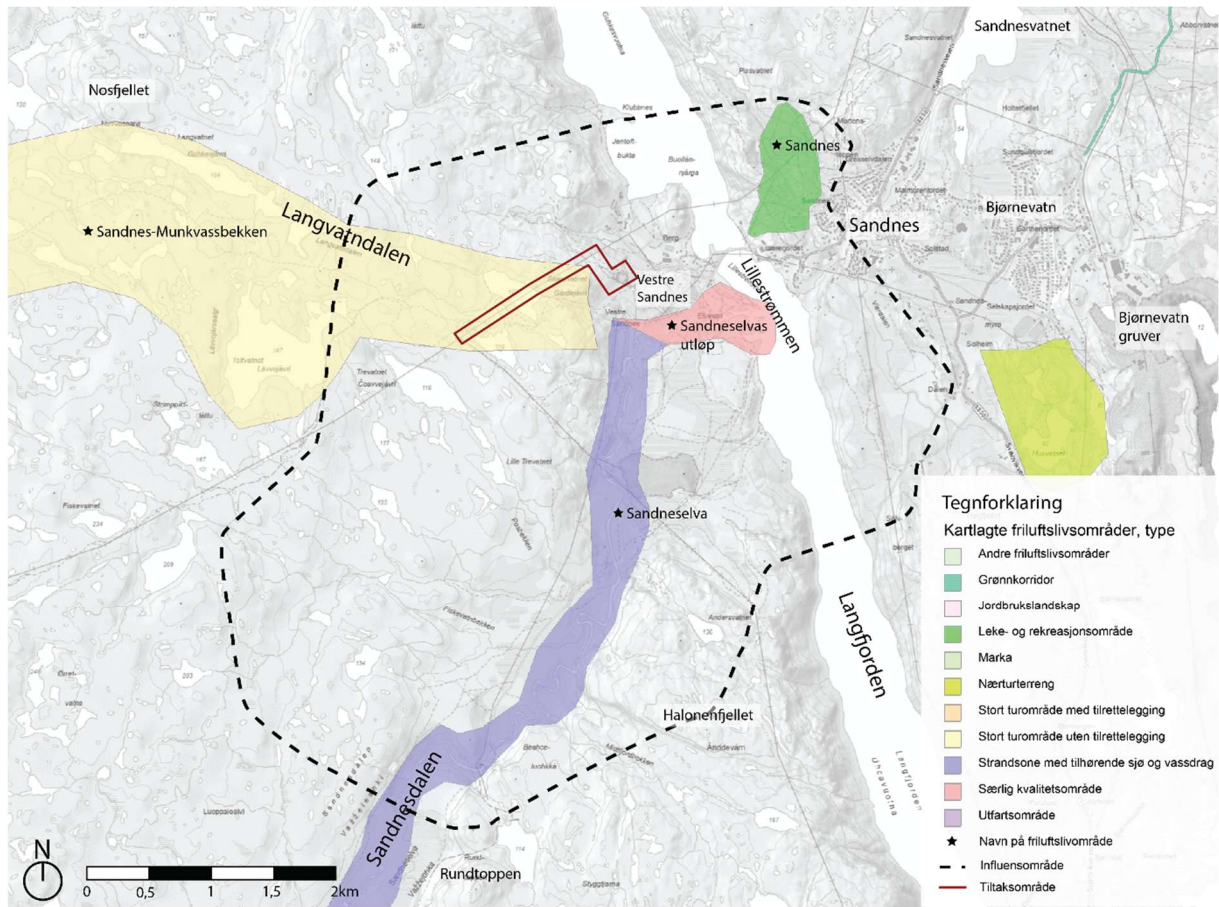

Figur 6-4: Illustrasjonen viser arealbrukskart for området vet Važželeahki. Influensområdet er vist med stiplet svart linje. Kilde: (NIBIO, 2024), med egne påtegninger

6.2 Friluftslivsområder

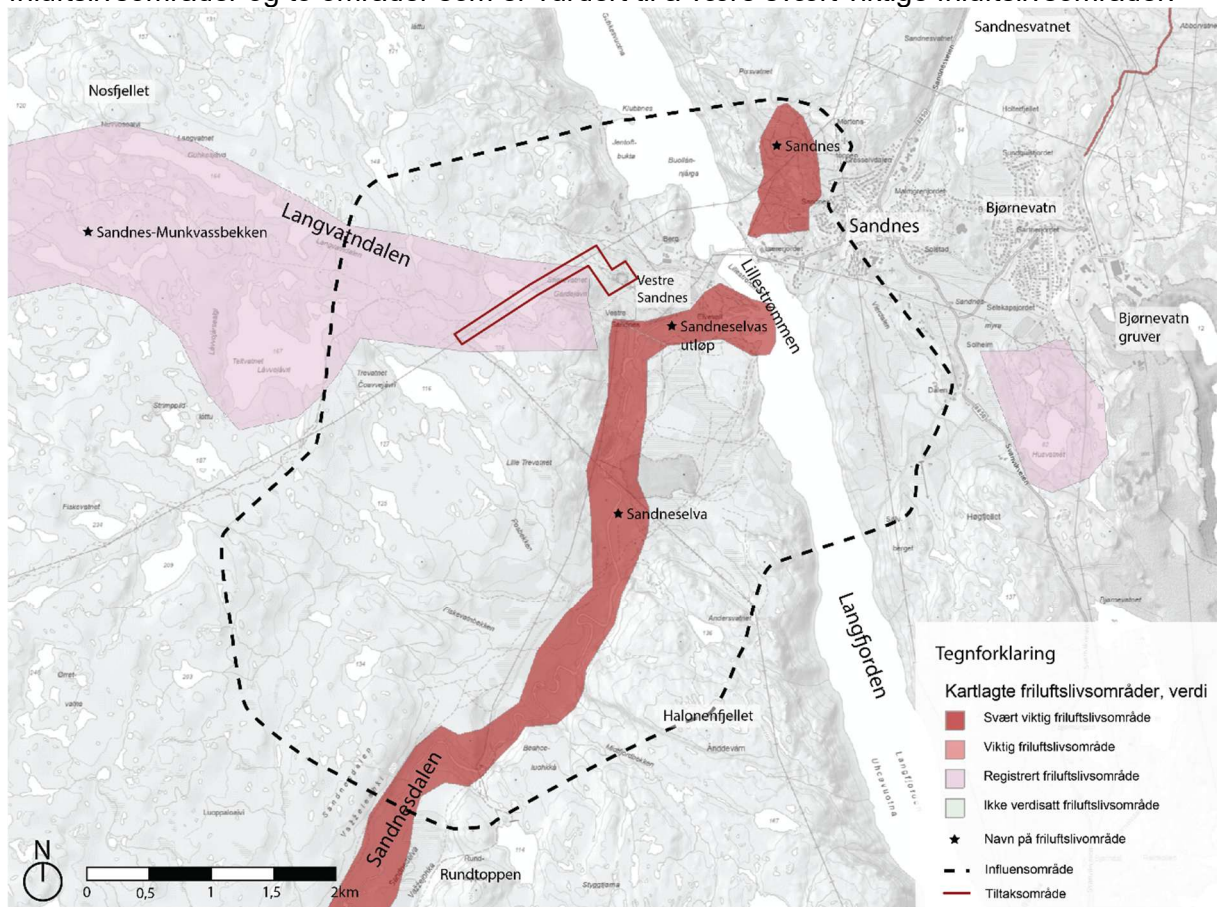
Figur 6-5, viser kartlagte friluftslivsområder i nærheten av tiltaksområdet ved Važželeahki. Influensområdet er avgrenset til de friluftslivsområdene, som på grunn av tiltaket, er vurdert å få en visuell påvirkning av et slikt omfang at det vil kunne gi virkninger for attraktiviteten ved bruken av områdene.

Illustrasjonen i Figur 6-5 viser hvilken type friluftslivsområder som er kartlagt nær Važželeahki. Områdetypene som er registrert er leke- og rekreasjonsområde, stort turområde uten tilrettelegging, strandsone med tilhørende sjø og vassdrag og et særlig kvalitetsområde.

Figur 6-5: Oversikt over de kartlagte friluftslivsområdene i området ved Važželeahki, og hvilken type friluftslivsområder de er registrert som i kommunens kartlegging i 2017. Kilde: (Miljødirektoratet, 2024) med egne påtegninger.

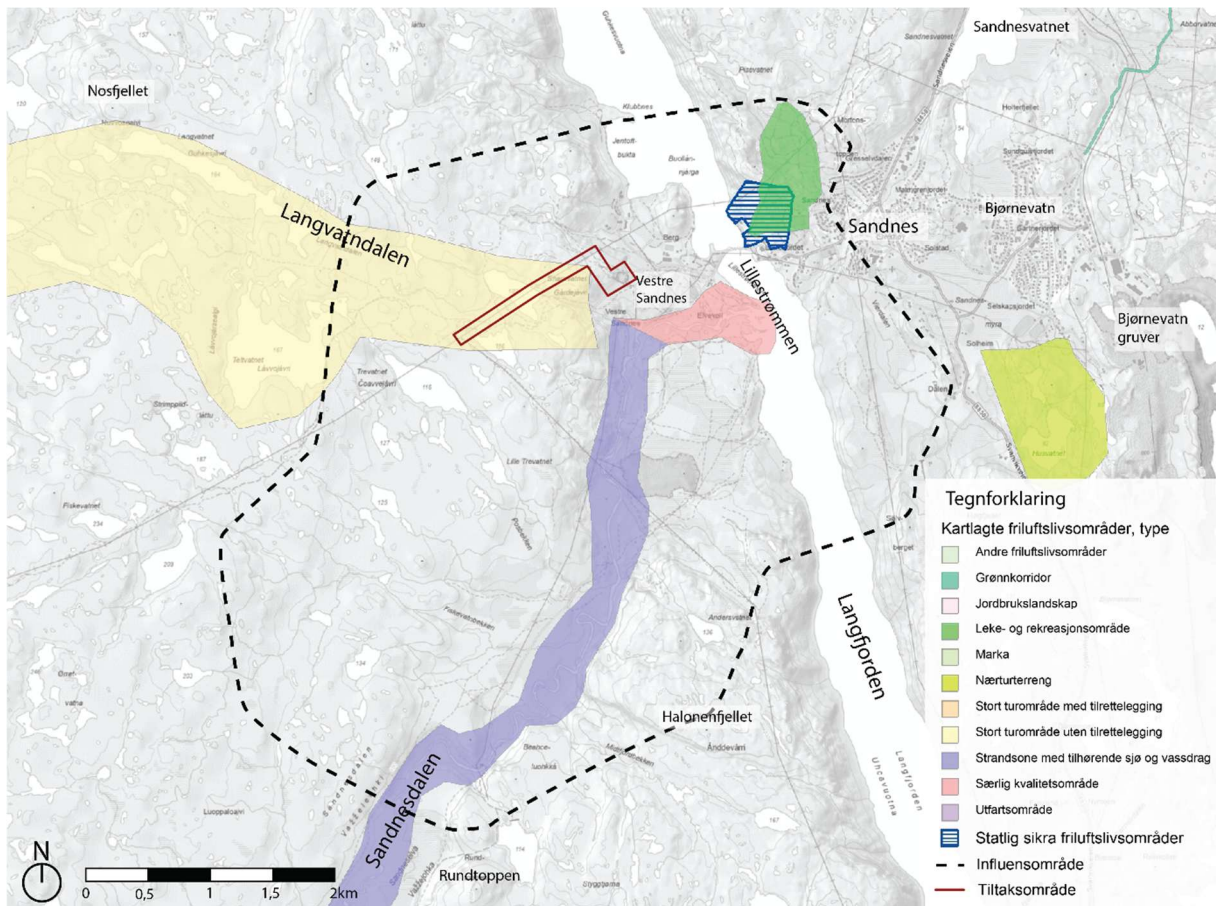
Figur 6-6 viser hvilken verdi de kartlagte friluftslivsområdene er gitt, ett med registrert friluftslivsområder og to områder som er vurdert til å være svært viktige friluftslivsområder.

Figur 6-6: Oversikt over de kartlagte friluftslivsområdene i området ved Vazzeleahki. Illustrasjonen viser hvilken verdi som er satt for de kartlagte områdene i kommunens kartlegging i 2017. Kilde: (Miljødirektoratet, 2024) med egne påtegninger.

6.3 Statlig sikra friluftslivsområde

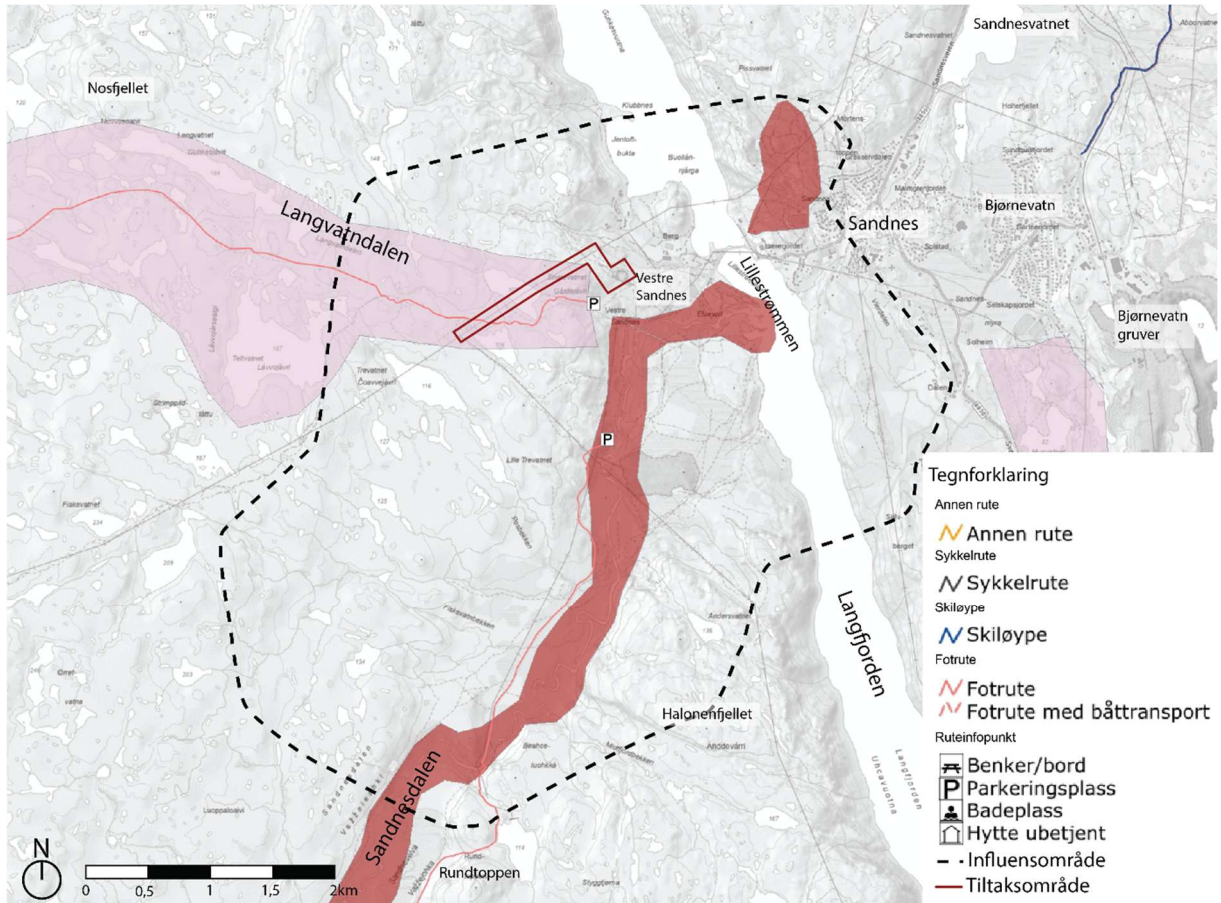
Det ligger et statlig sikra friluftslivsområde ved Sandnes, jf. Figur 6-7. Friluftslivsområdet er lokalisert til et område som er regulert til idrettslige aktiviteter. Området beskrives med kupert terreng i nord hvor skiheis og slalåmbakke er etablert. Området er vurdert til å være et lokalt svært viktig friluftslivsområde, som er egnet til lek og allsidige aktiviteter. Området sammenfaller delvis med friluftslivsområdet Sandnes, som kommunen har kartlagt i tråd med Miljødirektoratets veileder M98-2013 (Miljødirektoratet, 2013).

Figur 6-7: Illustrasjonen viser det statlig sikra friluftslivsområdet med blå skravur ved Sandnes. Kilde: (Miljødirektoratet, 2024)

6.4 Ferdselslinjer

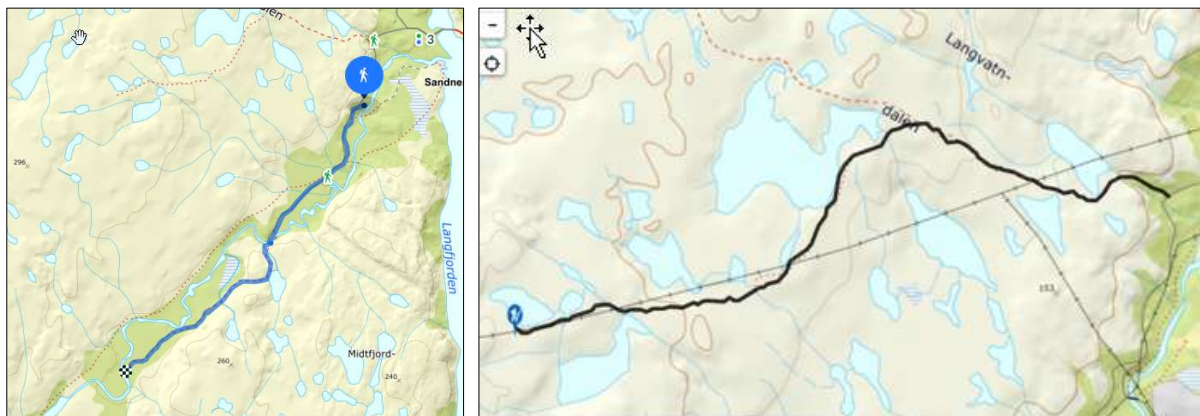
I området ved Važželeahki ligger det to «Tur- og friluftsruter» i Miljødirektoratets naturbase (jf. Figur 6-8). En rute går fra Važželeahki til Munkevatn og videre ned til Munkneset, jf. Figur 6-9, og en rute går fra Sandes inn Važželeahki mot Važžejávri, (jf. Figur 6-10). På UT.no er det vist turløype fra Vestre Sandnes til Ketilvarden (jf. Figur 6-10), men også flere ruter av ulik lengde inn Sandnesdalen.

Figur 6-8: Tur- og friluftsruter nær Važželeahki. Kilde: (Miljødirektoratet, 2024)

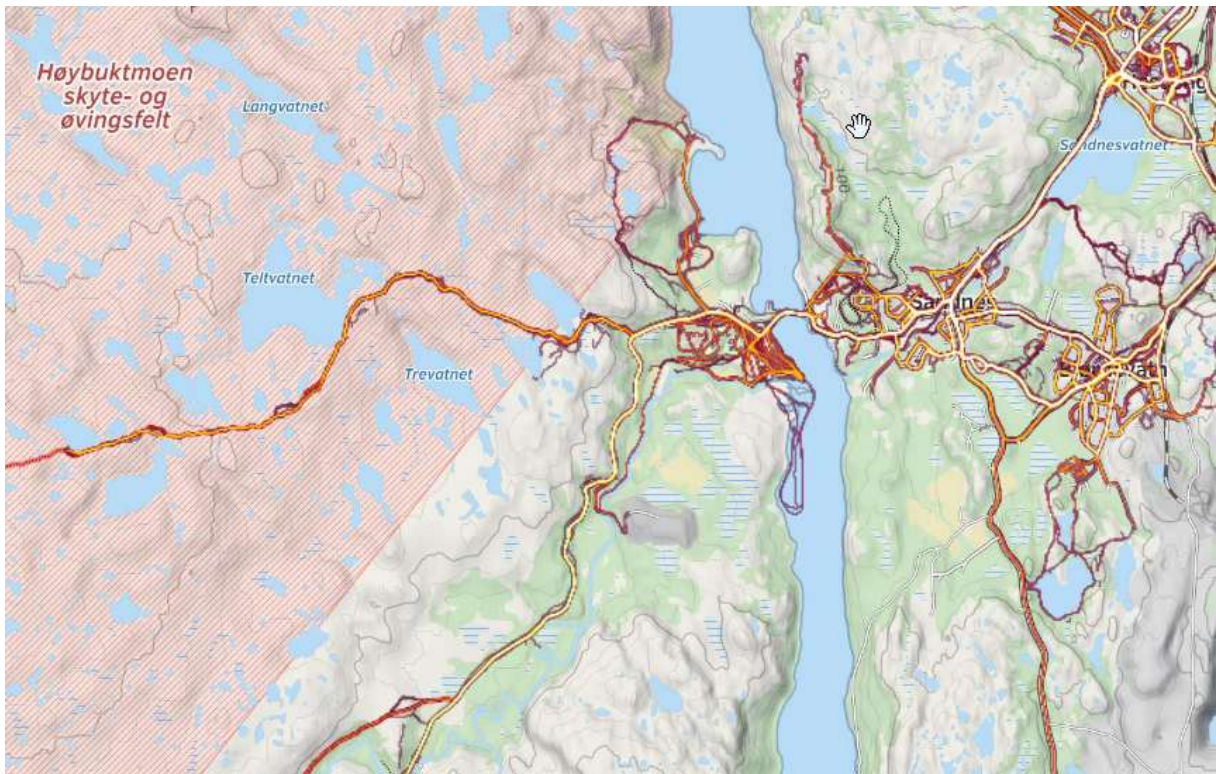
Figur 6-9: Turrute fra Sandnes til Munkevassbekken ved Munkneset, fra UT.no. Kilde: (Den norske turistforeningen, 2024)

Figur 6-10: Turruter fra Sandnesdalen mot Važžejávri og Ketilvarden hentet fra UT.no. Kilde: (Den norske turistforeningen, 2024)

I tillegg til tur- og friluftsruter som er registrert så er det mange stier og veger i influensområdet som blir brukt. En indikasjon på hvilke områder som er populære og mye brukt kan man få via appen Strava (Strava, 2024) og kartløsningen MTBmap.no (Norwegian Mountainbike Map, 2024), der man kan registrere turer til fots og på sykkel. Brukerne av denne appen og kartløsningen er ikke nødvendigvis et gjennomsnitt av befolkningen og vil trolig være underrepresentert når det gjelder de yngste og eldste i befolkningen. Et utsnitt av kart som viser hvilke områder som blir mye brukt, vil likevel gi en indikasjon på attraktive områder til bruk i rekreasjonsøyemed.

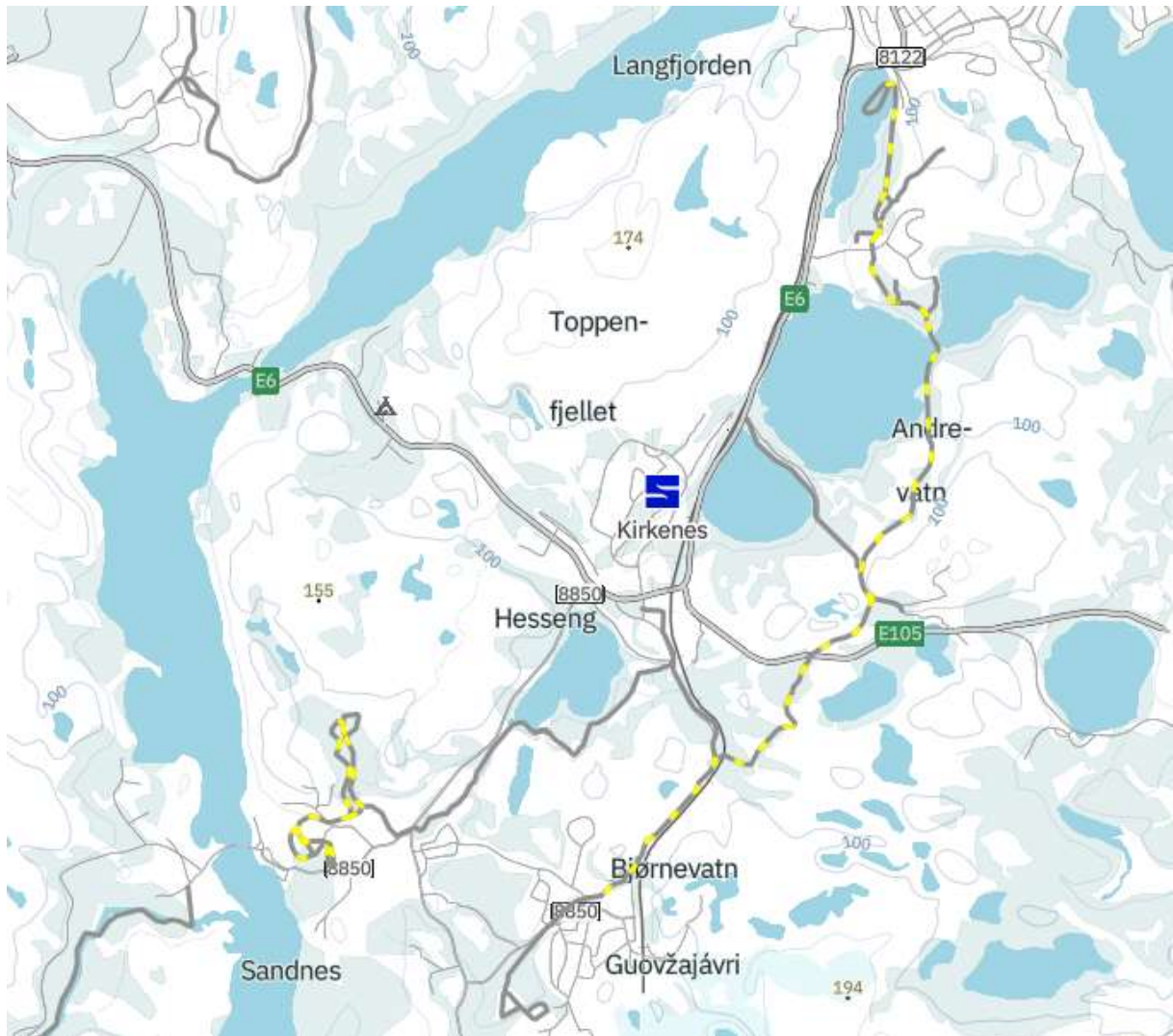
Illustrasjonen nedenfor viser hvor det er registrert turer i MTBmap.no (Norwegian Mountainbike Map, 2024) for området rundt Važželeahki. I store trekk er det mye aktivitet knyttet til Sandnes og friluftslivsområdet som strekker seg opp mot Storsteinhaugen på østsiden av Langfjorden. I tillegg er det registrert en del ferdsel i området der Sandneselva har utløp, i tilknytning til Snøhotell Kirkenes, innover Sandnesdalen mot Važžejávri og turruten til Munkevassbekken ved Munkneset.

Figur 6-11: Illustrasjonen er hentet fra MTBmap.no og viser hvor det er registrert turer i området rundt Važželeahki. Kilde: (Norwegian Mountainbike Map, 2024)

Skiløyper Važželeahki

Illustrasjonen nedenfor (Figur 6-12) viser skiløyper i området Kirkenes, Sandnes og Sandnesdalen fra nettsiden Skisporet.no (Skisporet.no, 2024). Skiløypene er vist med tjukk grå strek og stiplet grå og gul strek. Det går skiløyper fra Kirkenes, som følger registrerte friluftslivsområder kartlagt som grønnkorridorer, sørover mot E105 og videre sør til Bjørnevattn. I tillegg er det skiløyper fra Hesseng til Bjørnevattn og til Sandnes, i idrettsparken i Sandnes og innover Sandnesdalen.

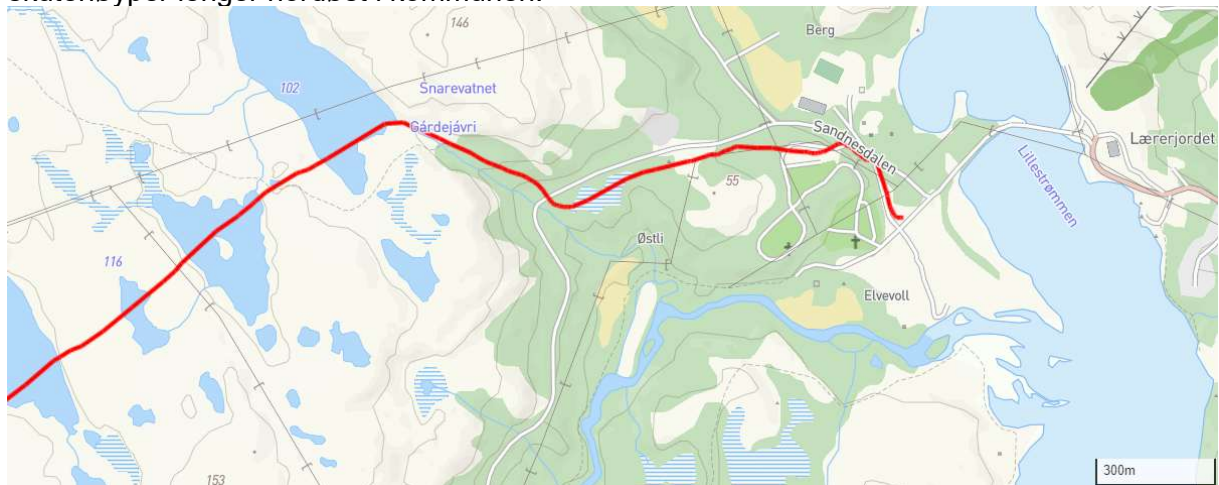

Figur 6-12: Illustrasjonen viser skiløyper i nærheten av Toppenfjellet og Sandnes, hentet fra nettsiden Skisporet.no. Kilde: (Skisporet.no, 2024)

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

Skuterløype Sandnes – Munkefjord

Det går skuterløype fra Sandnes til Munkefjord, med videre forbindelser til andre skuterløyper lenger nordøst i kommunen.

Figur 6-13: Illustrasjonen viser starten på skuterløypa som går fra Sandnes til Munkefjord. Kilde: (Kommunekart, 2024)

Skuterløypa mellom Sandnes og Munkefjord berøres av anleggsaktivitet i tilknytning til delområde FV05. I vurderingene legges det til grunn at løypa opprettholdes i anleggsperioden, enten i eksisterende trasé eller gjennom midlertidig omlegging i nærliggende område.

I området finnes det flere parallelle og kryssende ferdselslinjer, både i form av stier, skiløyper og skuterløype. Dette gir en viss fleksibilitet i bruken av området, og indikerer at ferdsel i noen grad kan opprettholdes gjennom alternative traseer dersom enkelte strekninger blir midlertidig utilgjengelige

Tiltaket vurderes derfor ikke å medføre varig reduksjon i tilgjengeligheten for motorisert ferdsel i området.

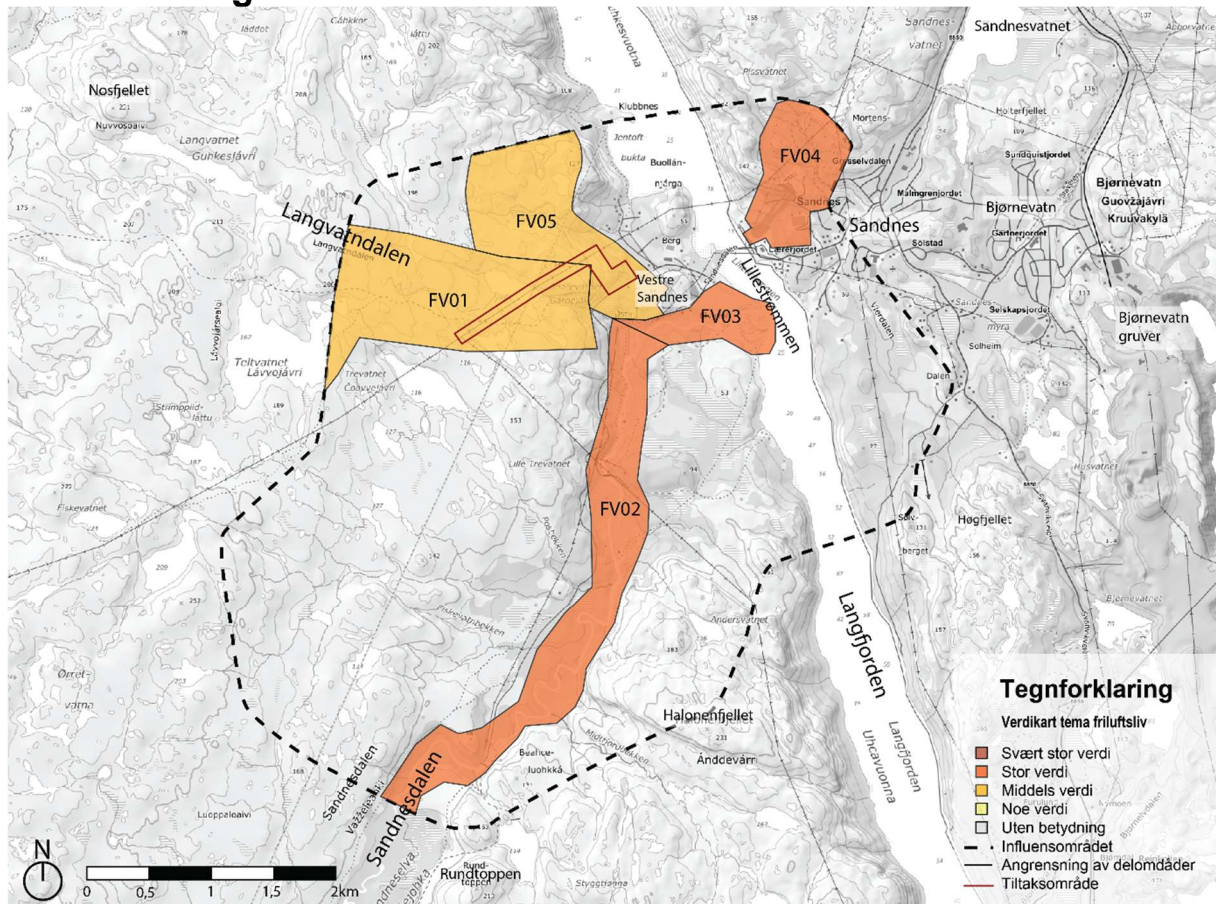
6.5 Fiske

Det er muligheter for å fiske etter laks og sjørøret i Sandneselva også i byggefasen. Fiskekort selges bl.a. via nettsiden inatur.no (Inatur, 2024).

6.6 Støy

Ved Važželeahki ligger tiltaksområdet tett inntil og delvis inn i Forsvarets skytefelt. Kartfesta støysoner fra Forsvarets skyte- og øvingsfelt ligger utenfor influensområdene for friluftsliv, men man kan likevel høre støy fra skytefeltene som kan påvirke lyd miljøet og opplevelsen av friluftslivsområdene.

8 Virkninger Važželeahki

Figur 8-1: Illustrasjonen viser influensområdet for tiltakene, delområdene ved Važželeahki og hvilken verdi delområdene er vurdert til å ha. (Kilde: COWI)

8.1 Delområde FV01 – Sandnes - Langvatnet

8.1.1 Dagen situasjon for delområdet

Delområdet FV01 - Sandnes-Langvatnet strekker seg fra Vestre Sandnes ved Langfjorden, til Langvatnet. Delområdet sammenfaller med den østligste delen av friluftslivsområdet Sandnes-Munkvassbekken, kartlagt etter Miljødirektoratets veileder M98-2013 (Miljødirektoratet, 2013) av kommunen i 2017, og er registrert som «Stort turområde uten tilrettelegging» med områdebeskrivelsen «Tursti mellom Munkvassbekken og Sandnes».

Turstien mellom Sandnes og Munkvassbekken er vist i flere kartbaser, bl.a. naturbase (Miljødirektoratet, 2024) og UT.no (Den norske turistforeningen, 2024). Det er parkeringsmuligheter i begge endene av turløypa. Det går merket skuterløype fra starten av Sandnesdalen og inn til vegen/stien som går opp til Snarevatnet (se Figur 8-2), og videre innover til Munkefjord.

Figur 8-2: Bildet til venstre viser starten av turstien Sandnes – Munkvassbekken, ved parkeringen i Sandnesdalen. Bildet til høyre viser skuterløypa som er merka, og bildet er tatt tvers over veien for starten av turstien. (Kilde: COWI)

Turstien fra Sandnes til Munkvassbekken er merket ved starten i Sandnesdalen, ved parkeringen (jf. Figur 8-2). Fra parkeringen ved Vestre Sandnes stiger terrenget opp til fjellplatået som ligger mellom Langfjorden og Munkefjorden/Neidenfjorden. Platået består hovedsakelig av bart fjell, med mange små og større vatn. I dalsøkkene mellom høydedragene finnes det også myrlendte områder, med og uten krattvegetasjon. Turstien følger en bred sti / veg vestover fra parkeringen i Sandnesdalen, omtrent inn til Teltvatnet som ligger helt vest i delområdet. Store deler av friluftslivsområdet ligger innenfor forsvarets skytefelt, og det går flere kraftlinjer i området.

8.1.2 Vurdering av verdi

Figur 8-3: Turløypa i området ved Gårdejåvri. (Kilde:COWI)

I kommunens kartlegging av friluftslivsområder i 2017, er «Sandnes-Munkvassbekken» gitt områdeverdi «Registrert friluftslivsområde». Delområdet brukes av flere både sommer og

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

vinter, med hovedvekt av lokale brukere. Friluftslivsområdet er tilrettelagt med parkering og skilting av turløype og skuterløype, og gir mulighet for å bevege seg i et friluftslivsområde med god utstrekning. Området har i noen grad funksjon som adkomstområde og gir også sammenheng til friluftslivsområder lenger sør- og vestover.

Delområdet strekker seg inn i område avsatt til Forsvarets skytefelt, og det må undersøkes om Forsvaret skal ha aktivitet i skytefeltet før man beveger seg inn i området. At deler av området er avsatt til skytefelt vil påvirke bruken av området, både på grunn av sikkerhet og fordi området vil oppleves mindre tilgjengelig når man må undersøke hvilke aktiviteter som foregår, før man drar inn i området. Aktiviteter i skytefeltet vil påvirke lydmiljøet i delområdet negativt.

Delområdet er vurdert til å ha: Middels verdi.

8.1.3 Vurdering av påvirkning

I delområdet FV01 – Sandnes-Langvatnet er det planlagt to nye 132 kV ledninger, på hver side av eksisterende ledning. Samlet bredde på ledningstraséene blir ca. 70 meter.

Figur 8-4: Eksisterende ledningstrasé ved Snarevatnet. (Kilde: COWI)

Tiltaket vil føre til at det blir betydelig flere ledninger og master i delområdet. Eksisterende linje øst i delområdet oppleves å ha avgrenset visuell påvirkning på landskapet og dermed attraktiviteten av friluftslivsområdet i dag. To nye ledninger parallelt med eksisterende ledning, vil påvirke de visuelle kvalitetene i området negativt. Selv om det allerede i dag er et betydelig antall master og ledninger i den sørvestlige delen av delområdet, vil det nye tiltaket forsterke dette inntrykket og redusere attraktiviteten i denne delen av friluftslivsområdet noe. Det ventes ikke at tiltaket skal redusere tilgjengeligheten til området.

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

Figur 8-5: Eksisterende linje sørvestover fra Snarevatnet, og 132 kV ledningen som kommer sør fra Skogfoss lenger bak i bildet. (Kilde: COWI)

Tiltakets påvirkning på delområdet er vurdert til å være noe forringet.

8.1.4 Konsekvenser av tiltaket

Delområdet har fått middels verdi og påvirkningen er noe forringet. I henhold til konsekvensvifta gir dette noe negativ konsekvens (1-) for delområdet.

8.2 Delområde FV02 - Sandneselva

8.2.1 Dagen situasjon for delområdet

Delområdet følger Sandneselva fra Østli i nord, sørover til litt forbi Beahceluohkká. Friluftslivsområdet «Sandneselva» er kartlagt etter Miljødirektoratets veileder M98-2013 (Miljødirektoratet, 2013) av kommunen i 2017. I karleggingen er området registrert som «Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag» med områdebeskrivelsen «Kommunalt tilrettelagt friluftsområde».

Sandneselva ligger i bunnen av Sandnesdalen, inntil fjellplatået Váhčir mellom Langfjorden og Munkfjorden. Lengst i nord er elvedalen ganske vid, mens den smalner noe inn sørover mot Beahceluohkká. Langs med elva er det mye lauvskog med mer myrlendte områder innimellom. Sandneselva brukes til fiske etter både laks og sjørret. Det er flere stier og løyper innover Sandnesdalen og det blir kjørt skiløype vinterstid. Det er parkeringsmuligheter ved starten av turløypene.

Figur 8-6: Parkering og merking ved starten av turstien/turvegen som går innover Sandnesdalen langs elva. (Kilde: COWI)

8.2.2 Vurdering av verdi

Figur 8-7: Friluftslivsområdet Sandneselva ligger langs elva innover Sandnesdalen. (Kilde: COWI)

I kommunens kartlegging av friluftslivsområder fra 2017, er «Sandneselva» registrert som «Svært viktig friluftslivsområde». Delområdet har stor brukerfrekvens og brukes både sommer og vinter. Brukerne er lokale, regionale og nasjonale. Friluftslivsområdet er godt egnet til friluftsliv, både i utstrekning og grad av tilrettelegging. Det har gode opplevelseskvaliteter og er ganske godt tilrettelagt. Ved kartlegging av friluftslivsområdet ble det vurdert at området har middels lydmiljø.

Delområdet er vurdert til å ha: Stor verdi.

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

8.2.3 Vurdering av påvirkning

Delområde FV02 – Sandneselva blir ikke direkte berørt av tiltakene. Man vil kunne se tiltakene (koblingsstasjonen og de nye 132 kV ledningene fra deler av friluftslivsområdet, men det vurderes at tiltakene ligger i en slik avstand fra delområdet at det ikke vil påvirke bruken og attraktiviteten til friluftslivsområdet.

Tiltakets påvirkning på delområdet er vurdert til å være ubetydelig endring.

8.2.4 Konsekvenser av tiltaket

Delområdet har fått stor verdi og påvirkningen er ubetydelig endring. Konsekvensen av tiltaket blir dermed ubetydelig konsekvens (0).

8.3 Delområde FV03 – Sandneselvas utløp

8.3.1 Dagen situasjon for delområdet

Delområdet FV03 – Sandneselvas utløp ligger ved Langfjorden, helt nordøst i Sandnesdalen. Delområdet sammenfaller med friluftslivsområdet som er kartlagt etter Miljødirektoratets veileder M98-2013 (Miljødirektoratet, 2013) av kommunen i 2017. Området er registrert som «Særlig kvalitetsområde» med områdebeskrivelsen «Kommunalt tilrettelagt friluftslivsområde».

«Sandneselvas utløp» består av ei relativt flat elveslette, med sand/grus og lavt vegetasjonsdekke. Innimellom er det krattskog som er lav og åpen. Elvesletta er preget av menneskelig aktivitet, med mange stier og veger. Det er parkeringsplasser ved friluftslivsområdet.

Figur 8-8: Bilde fra Elvevoll nordøstover mot Sandneset. (Kilde: Google maps)

8.3.2 Vurdering av verdi

Figur 8-9: Friluftslivsområdet «Sandeselvas utløp» ligger på elvesletta ned mot Langfjorden og inkluderer både Sandneset og Langnes på sidene av elvemunningen. (Kilde: COWI)

Området er registrert som «Svært viktig friluftslivsområde» i kommunens kartlegging av friluftslivsområder fra 2017, og er i kartleggingen registrert med stor brukerfrekvens, av både lokale, regionale og nasjonale brukere. Området ligger nær kommersielle aktører som Kirkenes snøhotell og Barents-Safari. Det ligger også en ridehall i nærheten. Området bærer preg av variert bruk og selv om noe av bruken er organisert, er området tilgjengelig for uorganisert bruk som følge av både beliggenhet og avstand. Bruken vurderes derfor som friluftsliv. Skiløypa innover Sandnesdalen begynner innenfor delområdet, og bidrar til aktivitet også vinterstid. Utdrag hentet fra MTBmap.no (Norwegian Mountainbike Map, 2024) der en kan se i kartløsningen hvor man har registrert turer i delområdet, viser at området er aktivt brukt (se Figur 6-11).

Delområdet ligger i forlenging av friluftslivsområdet Sandneselva, og fungerer som en av adkomstområdene innover Sandnesdalen med parkeringsplasser og turstier/turløyper som går fra delområdet Sandneselvas utløp og videre sørover. Delområdet har en spesiell karakter som skiller det fra andre friluftslivsområder i nærheten. Det er lett tilgjengelig og har en utstrekning som er stor nok og godt egnet for friluftslivsaktivitetene som utøves i området. Friluftslivsområdet er vurdert til å ha et middels lydmiljø i kommunens kartlegging.

Delområdet er vurdert til å ha: Stor verdi.

8.3.3 Vurdering av påvirkning

Figur 8-10: Friluftslivsområdet Sandneselvas utløp til venstre i bildet, til høyre i bildet ses vegen inn til tiltaket og dagens grustak der ny koblingsstasjon er planlagt. Nye ledninger er planlagt på fjellet til høyre i bildet. (Kilde: COWI)

Delområdet FV03 – Sandneselvas utløp blir ikke direkte berørt av de permanente tiltakene. Friluftslivsområdet er omtalt som tilrettelagt og ligger vendt mot øst og bebyggelsen på Sandnes. Nord for delområdet ligger det også noe bebyggelse, strømledninger, veger etc. Koblingsstasjonen med tilhørende terrenginngrep, og de nye ledningene som går vestover, vil kunne ses fra delområdet, men det er noe avstand fra tiltakene til delområdet. På grunn av avstand til tiltakene og at områdene rundt friluftslivsområdet har eksisterende bygninger og infrastruktur, så vurderes det at tiltakene ikke påvirker de visuelle kvalitetene i område i en slik grad at det vil redusere attraktiviteten i friluftslivsområdet.

Tiltakets påvirkning på delområdet er vurdert til å være ubetydelig endring.

8.3.4 Konsekvenser av tiltaket

Delområdet har fått stor verdi og påvirkningen er ubetydelig endring. Konsekvensen av tiltaket blir dermed ubetydelig konsekvens (0).

8.4 Delområde FV04 - Sandnes

8.4.1 Dagen situasjon for delområdet

Delområdet «FV04 – Sandnes» ligger på Sandnes fra Lærerjordet og nordover, og favner i hovedsak om idrettsparken og tilliggende areal. Innenfor delområdet er friluftslivsområdet «Sandnes» registrert som «Leke- og rekreasjonsområde», med områdebeskrivelsen «Skilek-område» i kommunen sin kartlegging av friluftslivsområder etter Miljødirektoratets veileder M98-2013 (Miljødirektoratet, 2013) i 2017. I tillegg kommer deler av det statlig sikra friluftslivsområdet på Sandnes innenfor delområdet. Det statlig sikra området har følgende områdebeskrivelse: «Friluftsområdet er lokalisert til et område som er regulert til idrettslige aktiviteter. Kupert terreng i nord hvor skiheis og slalåmbakke er etablert.»

Delområdet i denne konsekvensutredningen tar med seg et noe større område enn det som er registrert som friluftslivsområdet «Sandnes» i kommunens kartlegging. Det synes naturlig

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

å utvide området noe i sør og øst for å få med hele lysløypeanlegget. I tillegg er de delene av det statlig sikra friluftslivsområdet som omfatter deler av alpinbakken tatt med. Selv om alpinbakker ikke er åpent for allmennheten, og dermed ikke skal vektlegges innenfor temaet friluftsliv, anses den i dette tilfellet å høre naturlig med til de samla aktivitetene som foregår over hele idrettsparken. Den nordvestlige delen av det statlig sikra friluftslivsområdet er ikke tatt med i delområdet, da det synes som det er andre aktiviteter enn friluftsliv som foregår der nå.

Idrettsparken på Sandnes har lysløyper, alpinbakke, hoppanlegg, skileikområde, frisbeegolfbane og fotballbane. Det er parkeringsplasser tilknyttet friluftslivsområdene. Den sørlige delen av området heller fra toppen av alpinbakken og sørvestover ned mot Lillestrømmen. Innimellom alpinløyer og heisanlegg er det bare knauser, lauvskog og grus i dagen, med stier og løyper innimellom. Den nordøstlige delen ligger delvis i et dalsøkk, og er i hovedsak preget av lauvskog og myrdrag, med bare knauser innimellom.

Figur 8-11: Illustrasjonen til venstre viser kart over alpinbakken i Sandnes (Kilde: Sandnes IL sin nettside, www.Sandnesil.no). Bilde til høyre er tatt fra alpinbakken mot sør, (Kilde: COWI).

8.4.2 Vurdering av verdi

Figur 8-12: Bildet er tatt fra alpinbakken i Sandnes, mot sør. Fotballbanen vises til venstre i bildet. (Kilde: COWI)

I kommunens kartlegging av friluftslivsområder fra 2017, er «Sandnes» registrert som «Svært viktig friluftslivsområde», tilsvarende er det statlig sikra friluftslivsområdet registrert som «Svært viktig friluftslivsområde». Delområdet har svært stor brukerfrekvens, i hovedsak er det lokale brukere. Området er godt egnet for friluftsliv og godt tilrettelagt som leke- og

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

rekreasjonsområde, spesielt for skiidrett og lek. Delområdet har god nok utstrekning for de fleste aktivitetene som er aktuelle i området, og har god tilgjengelighet.

Delområdet er vurdert til å ha: Stor verdi.

8.4.3 Vurdering av påvirkning

Figur 8-13: Bildet er tatt fra idrettsparken på Sandnes, mot sørvest. Tiltakene er planlagt til venstre i bildet. (Kilde: COWI)

På høyre side av vegen i bildet over (Figur 8-13), er den nye koblingsstasjonen planlagt, og de to nye 132 kV ledningene vil komme på fjellet til høyre i bildet, et lite stykke fra den nye koblingsstasjonen.

Delområdet FV04 – Sandnes blir ikke direkte påvirket av de planlagte tiltakene, men de vil være synlige fra delområdet. Mellom tiltakene og Langfjorden er det noe bebyggelse og eksisterende ledningsnett. Friluftslivsaktivitetene i delområdet er i stor grad tilrettelagt, og kvalitetene er i liten grad knyttet til de visuelle kvalitetene i områdene rundt. Ettersom det er en viss avstand fra delområdet til tiltakene, vil man kunne se tiltakene og de visuelle kvalitetene som man har fra friluftslivsområdet vil reduseres noe. Det vurderes likevel slik at tiltakene ikke vil påvirke de visuelle kvalitetene og bruken av friluftslivsområdet på et slikt vis at det føre til redusert attraktivitet for delområdet.

Tiltakets påvirkning på delområdet er vurdert til å være noe forringet.

8.4.4 Konsekvenser av tiltaket

Delområdet har middels verdi og påvirkningen er vurdert som noe forringet. I henhold til konsekvensvifta gir dette noe negativ konsekvens (1-) for delområdet.

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

8.5 Delområde FV05 – Vestre Sandnes

8.5.1 Dagen situasjon for delområdet

Delområdet ligger ved Vestre Sandnes og strekker seg fra Østli, følger fjellia nordover forbi Berg, og litt innover fjellplatået mot Langvatndalen og videre nordover på høyde med Jentoftbukta. Området er ikke med i kommunen sin kartlegging av friluftslivsområder. Friluftslivsområdet er vurdert å komme innunder områdetype «Andre friluftslivsområder».

I sør følger delområdet lia langs fjellplatået fra Østli mot Berg. Nordover følger delområde daldraget vestover og tar med en del av fjellplatået som langs Langfjorden. Delområdet er preget av lauvskog, kratt og knauser med bart fjell. Innimellom er det myrete områder og små vatn på fjellplatået. Området bærer preg av bruk, med flere små og større stier. Det går en kraftlinje gjennom delområdet.

Figur 8-14: Delområdet sett fra Lillestrømmen, bildet er tatt fra øst mot vest. (Kilde: COWI)

8.5.2 Vurdering av verdi

Figur 8-15: Bildet viser sør i delområdet, tatt fra nordvest mot sørøst. (Kilde: COWI)

Delområdet har middels brukerfrekvens, med noen regionale og nasjonale brukere. Området fungerer som nærturområde, og til en viss grad som støtte og utvidelse av tiliggende friluftslivsområder, men også som adkomst innover til større friluftslivsområder og turløyper. Området er egnet for friluftslivsaktivitetene som utøves, er tilgjengelig, men ikke særlig

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

tilrettelagt utover stier i området. Delområdet ligger inntil forswarets skytefelt og er vurdert å ha middels lyd miljø.

Delområdet er vurdert til å ha: Middels verdi.

8.5.3 Vurdering av påvirkning

Figur 8-16: Deler av delområde FV05 – Vestre Sandnes. Den nye koblingsstasjonen er planlagt plassert i det tidligere grustaket, rett til høyre for vegen i bildet. Fra koblingsstasjonen blir det kabelgrøft opp til endemastene der to nye 132 kV ledninger skal kobles til. De nye ledningene følger fjellet til høyre i bildet vestover inn mot Snarevatnet og Trevatn.

I delområdet er det planlagt ny koblingsstasjon der det gamle grustaket ligger (til høyre for vegen i bildet over, se Figur 8-16). Fra koblingsstasjonen er det planlagt kabelgrøft opp til de nye endemastene på fjellet, til høyre i bildet over. I tillegg skal det komme to nye 132 kV ledninger parallelt fra de nye endemastene, vestover inn til Trevatnet. De første meterne av ledningene ligger innenfor dette delområdet, før de fortsetter inn i delområde FV01 – Sandnes - Langvatnet. I tillegg er det planlagt riggområde på venstre side av vegen i bildet over (Figur 8-16). Eventuell påvirkning fra riggområde, midlertidig bygge- og anleggsområde og redusert tilgjengelighet i anleggsfasen blir omtalt i kap. 9.1.

Det går flere stier opp på sidene langs med dagens grustak, samt at det er mulig å parkere ved grustaket. Den delen av stiene som ligger inntil grustaket vil bli utilgjengelig ettersom kabelstasjonen med tilhørende gjerde og driftsveg utenfor gjerdet, vil beslaglegge arealet der disse stiene ligger. Tilpassing av terreng på grunn av kabelstasjonen vil også beslaglegge noe areal i området. Det vil ikke være mulig å parkere på dagens parkering. Samlet sett gir dette mindre tilgjengelighet inn i friluftslivsområdet, sammenlignet med dagens situasjon. Kablegrøften vil ikke gi virkning i permanent fase.

De to nye 132 kV ledningene og endemastene på toppen av fjellet, vil bli synlige og selv om det er en ledning i området i dag, vil to nye master gi en bredde på om lag 70 m som vil gi en visuell barrierevirkning utover dagens situasjon. Mastene vil fra flere steder i delområdet bli

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

stående i silhuett, og det vurderes at attraktiviteten til området blir redusert på grunn av de visuelle virkningene.

Tiltakets påvirkning på delområdet er vurdert til å være noe forringet.

8.5.4 Konsekvenser av tiltaket

Samlet sett vurderes tiltaket å gi noe negativ konsekvens, da to delområder får redusert opplevelseskvalitet og tilgjengelighet, mens øvrige områder i hovedsak forblir uendret. Konsekvensen av tiltaket blir dermed noe negativ konsekvens (1-).

Tiltaket vil ikke medføre varig bortfall av hovedferdselslinjer i influensområdet, forutsatt gjennomføring av skadereduserende tiltak knyttet til omlegging og sikring av tilgjengelighet.

9 Samlet konsekvens

Tabell 9-1: Tabell som viser samlet konsekvens for tiltakene.

Delområder	Alt. 0	Alt 1
FV01 - Sandnes – Munkevassbekken	(0)	(1-)
FV02 - Sandneselva	(0)	(0)
FV03 - Sandneselvas utløp	(0)	(0)
FV04 - Sandnes	(0)	(0)
FV05 - Vestre Sandnes	(0)	(1-)
Samlet vurdering	(0)	(1-)
Begrunnelse for samlet konsekvensgrad	-	To av delområdene har fått noe negativ konsekvens, og tre delområder har fått ubetydelig konsekvens. Samlet sett vurderes det som konsekvensene av tiltaket er noe negativ konsekvens.
Rangering	1	2
Begrunnelser for rangering		Alt 1 har noe negativ konsekvens, mens alternativ 0 er uten negative konsekvenser.

Samlet konsekvens er vurdert til noe negativ (1-), basert på at delområdene FV01 og FV05 får redusert opplevelseskvalitet og tilgjengelighet som følge av henholdsvis økt visuell påvirkning og direkte arealbeslag.

Delområde FV05 er særlig utsatt som følge av bortfall av parkering, inngrep i eksisterende stinett og etablering av koblingsstasjon, mens FV01 påvirkes primært gjennom økt visuell dominans fra flere parallelle kraftledninger.

Samtidig er tiltaket lokalisert i et område som allerede er påvirket av tekniske inngrep, og sentrale friluftslivsområder med høy verdi (FV02–FV04) får ubetydelig påvirkning. Dette bidrar til at samlet konsekvens begrenses.

Implikasjoner for prosjektet

Resultatene fra konsekvensutredningen legges til grunn for videre planlegging og gjennomføring av tiltaket. Det forutsettes at skadereduserende tiltak knyttet til tilgjengelighet, ferdsel og tilbakeføring av arealer implementeres som en del av prosjektets gjennomføring.

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

Tiltakene beskrevet i konsekvensutredningen legges til grunn for gjennomføring av tiltaket, og forutsettes fulgt opp i videre detaljplanlegging og gjennomføring for å redusere negative virkninger for friluftsliv.

Særlig gjelder dette opprettholdelse av stier og løyper, inkludert skuterløype, samt etablering av alternative løsninger for parkering og ferdsel i anleggsperioden.

9.1 Midlertidige virkninger

Midlertidige virkninger i anleggsperioden er ikke tillagt avgjørende vekt i den samlede konsekvensvurderingen, jf. metodikk i M-1941. I bygge- og anleggsfasen, vil det være bygge- og anleggsområder, riggområder og midlertidige masselager som vil gi midlertidig påvirkning på noen av delområdene.

Tiltaket vil i anleggsperioden medføre redusert tilgjengelighet til deler av influensområdet, særlig i delområde FV05 hvor riggområder, anleggsveger og sikkerhetssoner vil kunne blokkere eksisterende ferdselslinjer.

Dette kan medføre midlertidige barrierer for ferdsel, spesielt i øst-vest retning gjennom området, samt redusert tilgang til parkeringsplasser og startpunkter for turer.

I delområde FV05 vil bygge- og anleggsområde med anleggsveier og anleggsområde for kabelgrøft fra endemastene ned til koblingsstasjonen påvirke delområdet negativt visuelt. I tillegg vil bygge- og anleggsområdet være utilgjengelig i byggeperioden, og vil skape en barriere for å bevege seg øst-vest i delområdet der anleggsvirksomheten foregår.

Det er planlagt riggområde på sørsiden av veien, tvers ovenfor planlagt koblingsstasjon. Riggområdet ligger midt i et «kryss» av stier, deriblant tvers over skuterløypa som går fra Sandnes til Munkefjord. Påvirket skuterløype vil bli lagt om i anleggsperioden.

Det finnes i dag alternative traseer i området, og det vil ved behov etableres omlegginger for å opprettholde ferdselsmuligheter. Dette bidrar til å redusere konsekvensen for tilgjengelighet i anleggsperioden, selv om bruk av eksisterende stier og løyper kan bli noe mer omstendelig.

Delområdet vil i anleggsperioden få dårligere tilgjengelighet, arealbeslag, økt støy og generelt bli mindre attraktivitet på grunn av anleggsvirksomheten. Dette er lagt til grunn i vurderingen av påvirkning og samlet konsekvens.

10 Skadereduserende tiltak

Skadereduserende tiltak er delt inn i:

(1) standard tiltak knyttet til gjennomføring av anleggsarbeid og (2) prosjektspesifikke tiltak identifisert gjennom konsekvensutredningen.

Tiltakene som er listet under er lagt til grunn som forpliktende tiltak i videre planlegging og gjennomføring av prosjektet, og vurderes å redusere negative virkninger for friluftsliv.

Tabell 10-1: Tiltakstabell

Tiltak	Fase	Delområde	Forpliktende	Effekt på konsekvens	Kommentar
Opprettholde/omlegge stier og løyper	Anleggs- og driftsfase	FV01, FV05	Ja	Reduserer tilgjengelighetstap	Midlertidige omlegginger

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

Sikre fremkommelighet for skuterløype Sandnes–Munkefjord	Anleggsfase	FV01, FV05	Ja	Opprettholder ferdsel	Omlegging ved behov
Etablere midlertidig parkering	Anleggsfase	FV05	Ja	Reduserer tilgjengelighetstap	Midlertidige plasser
Reetablere parkering	Driftsfase	FV05	Ja	Gjenoppretter situasjon	Permanent løsning
Tilbakeføring av terreng og stier	Driftsfase	FV01, FV05	Ja	Reduserer varig påvirkning	Standard tiltak
Begrense anleggsaktivitet (tid)	Anleggsfase	Alle	Ja	Reduserer opplevd belastning	Kveld/helg

10.1 Skadereduserende tiltak i permanent situasjon

- Sikre tilkomst til eksisterende stier og løyper, der slik tilkomst må endres / lages ny som følge av tiltaket.
- Erstatte eksisterende parkeringsplasser som ikke lenger vil være tilgjengelige som følge av tiltaket.
- Tilbakeføre terreng og stier som blir ødelagt i bygge- og anleggsperioden.

10.2 Skadereduserende tiltak i anleggsperioden

- Eksisterende stier og løyper skal opprettholdes eller sikres trygg omlegging i anleggsperioden.
- Tilrettelegge for midlertidig parkering, der det i anleggsperioden ikke er tilkomst til eksisterende parkeringsplasser.
- Ta hensyn til bruk av friluftslivsområdene ved å unngå anleggsarbeid på kvelder og i helger.
- Skuterløype mellom Sandnes og Munkefjord skal opprettholdes i anleggsperioden gjennom midlertidige løsninger eller lokale omlegginger.

11 Usikkerhet ved utredningen

Tiltakene var ikke endelig detaljprosjektert ved utarbeiding av konsekvensutredningen. Det er derfor tatt høyde for at tiltakene kan endre seg noe, innenfor rammene som er lagt i konsesjonssøknaden. Vurdering av virkninger er gjort utfra rammene som er lagt i konsesjonssøknaden, som åpner for noe mer tiltak enn det som er vist i situasjonsplanen.

Det er ikke gjort støyyvurderinger knyttet til tiltakene i prosjektet. Støy er dermed omtalt utfra dagens situasjon, men uten påvirkning av støy fra tiltakene. Det vil være knyttet usikkerhet til om støy fra tiltaket vil kunne gi negativ påvirkning på friluftslivsområdene og konsekvens for bruken av områdene.

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

12 Referanser

- Den norske turistforeningen. (2024). *UT*. Hentet fra UT: <https://ut.no/>
- Departementene. (2020). *Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029. Sammen om aktive liv*.
- Finnmark friluftsråd. (2024). *Finnmark friluftsråd. Perletur*. Hentet fra Finnmark friluftsråd: <https://www.perletur.no/stikkut/turer?lat=70.26425588&lng=25.71538359&view=list&zoom=6>
- Frilufsloven. (1957). *Lov om friluftslivet (LOV-1957-06-28-16)*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/lov/1957-06-28-16>
- Google maps. (2024). *Google maps*. Hentet fra Google maps: <https://www.google.com/maps>
- Grenselandmuseet. (2024). *Grenselandmuseet*. Hentet fra Facebook: https://www.facebook.com/Grenselandmuseet/photos/?locale=nb_NO
- Inatur. (2024). *Inatur*. Hentet fra Inatur: <https://www.inatur.no/>
- Klima- og miljødepartementet. (2016). *Friluftsliv. Natur som kilde til helse og livskvalitet*.
- Klima- og miljødepartementet. (2018). *Handlingsplan for friluftsliv. Natur som kilde til helse og livskvalitet*.
- Kommunekart. (2024). *Kommunekart*. Hentet fra Kommunekart: <https://kommunekart.com/>
- Kulturminneloven. (1978). *Lov om kulturminner (LOV-1978-06-09-50)*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/lov/1978-06-09-50>
- Miljødirektoratet. (2013). *Veileder. M98-2013. Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder*. Miljødirektoratet.
- Miljødirektoratet. (2024). *Konsekvensutredning av klima og miljø (M-1941)*. Hentet fra Miljødirektoratet: <https://www.miljodirektoratet.no/konsekvensutredninger>
- Miljødirektoratet. (2024). *Naturbase kart*. Hentet fra Miljødirektoratet, Naturbase kart: <https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>
- Motorferdselloven. (1977). *Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (LOV-1977-06-10-82)*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/lov/1977-06-10-82>
- Naturmangfoldloven. (2009). *Lov om forvaltning av naturens mangfold (LOV-2009-06-19-100)*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/lov/2009-06-19-100>
- NIBIO. (2024). *Kilden arealinformasjon*. Hentet fra NIBIO Kilden: <https://kilden.nibio.no/>
- NIBIO. (u.d.). *NIBIO*. Hentet fra Landskapsregioner.
- Norges vassdrags- og energidirektorat. (2024). *NVE Atlas*. Hentet fra NVE - Norges vassdrags- og energidirektorat: <https://atlas.nve.no/>
- Norwegian Mountainbike Map. (2024). *MTBmap*. Hentet fra Norwegian Mountainbike Map: <https://mtbmap.no/>
- Plan- og bygningsloven. (2008). *Lov om planlegging og byggesaksbehandling (LOV-2008-06-27-71)*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71>
- RPR for barn og planlegging. (1995). *Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging (FOR-1995-09-20-4146)*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/forskrift/1995-09-20-4146>
- RPR for vernede vassdrag. (1994). *Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (FOR-1994-11-10-1001)*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/forskrift/1994-11-10-1001>
- Skisporet.no. (2024). *Skisporet.no*. Hentet fra Skisporet.no: <https://www.skisporet.no/map>
- Statnett. (2022). *Statnett*. Hentet fra Statnett: <https://www.statnett.no/globalassets/foraktorer-i-kraftsystemet/planer-og-analyser/omradeplaner/nord/omradeplan-nord-2022.pdf>
- Strava. (2024). *Strava maps*. Hentet fra Strava : <https://www.strava.com/maps>
- Sør-Varanger kommune. (2024a). *Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026*. Hentet fra Sør-Varanger kommune: <https://www.sor-varanger.kommune.no/?cat=431258&id=6030565&1732886863>
- Sør-Varanger kommune. (2024b). *Kommuneplanens arealdel 2018-2030*. Hentet fra Sør-Varanger kommune: <https://www.sor-varanger.kommune.no/?cat=364142&id=5979373&1732886716>

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

Sør-Varanger kommune. (2024c). *Planer under arbeid*. Hentet fra Sør-Varanger kommune:
<https://www.sor-varanger.kommune.no/planer-under-arbeid.429717.no.html>

Sør-Varanger kommune. (2024d). *Sør-Varanger kommune*. Hentet fra Sør-Varanger
kommune: <https://www.sor->

[varanger.kommune.no/getfile.php/1278779.652.cyypsatyus/Kirkenes%2BFriluftsomr
%C3%A5de%2Bkart%2Bover%2Bstier%2Bmm%2Bapril%2B2010.pdf](https://www.sor-varanger.kommune.no/getfile.php/1278779.652.cyypsatyus/Kirkenes%2BFriluftsomr%C3%A5de%2Bkart%2Bover%2Bstier%2Bmm%2Bapril%2B2010.pdf)

Viltloven. (1981). *Lov om jakt og fangst av vilt (LOV-1981-05-29-38)*. Hentet fra Lovdata:
<https://lovdata.no/lov/1981-05-29-38>

Dokumentnr.:	11009-COW-VAZ-00005	Rev.:	05A
Tittel:	Konsekvensutredning for friluftsliv	Dato:	25.06.2026

13 Revisjonsbeskrivelse

Gyldig fra	Rev.	Beskrivelse av viktige endringer
15.01.2026	02A	Rapporten er justert etter oppdatert grunnlag ang. tiltaket.
20.02.2026	03A	Endret forside, oppdatert tiltaksbeskrivelse.
25.06.2026	04A	Endret etter kommentarer fra NVE